

အရဟန္တိ သောဝနီ

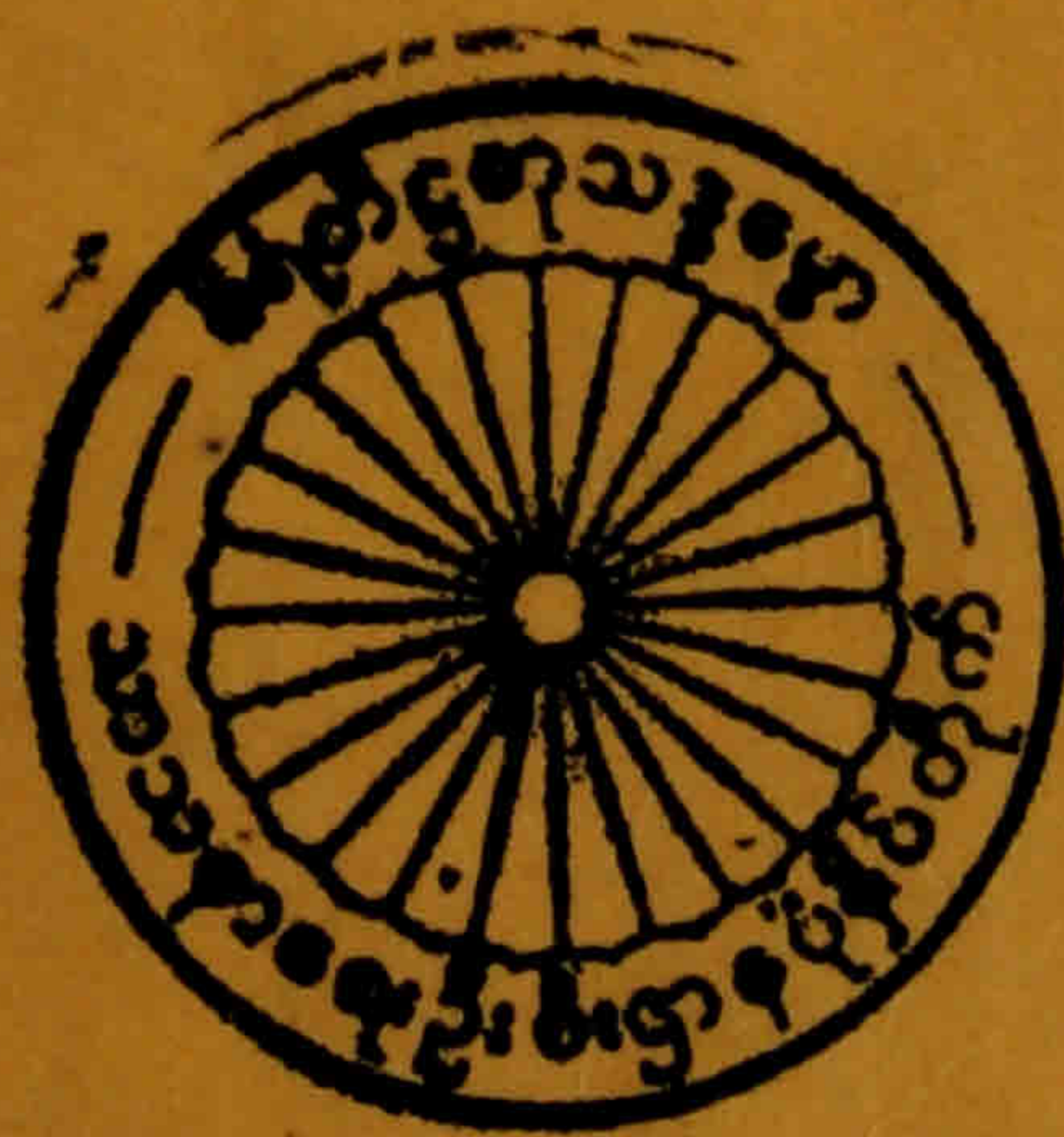
ခေါ်

ရဟန္တသမိတမိ

လယ်တီ ကေလာသ

သာသနဗေဒဗျာစရိယ ဝိနယပါဠိပါရဂူ

ပြုစုစီစဉ်သည်။

သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ကောဇာ ၁၃၄၂

သာသနာ ၂၅၂၄

၁၅၁၈၅

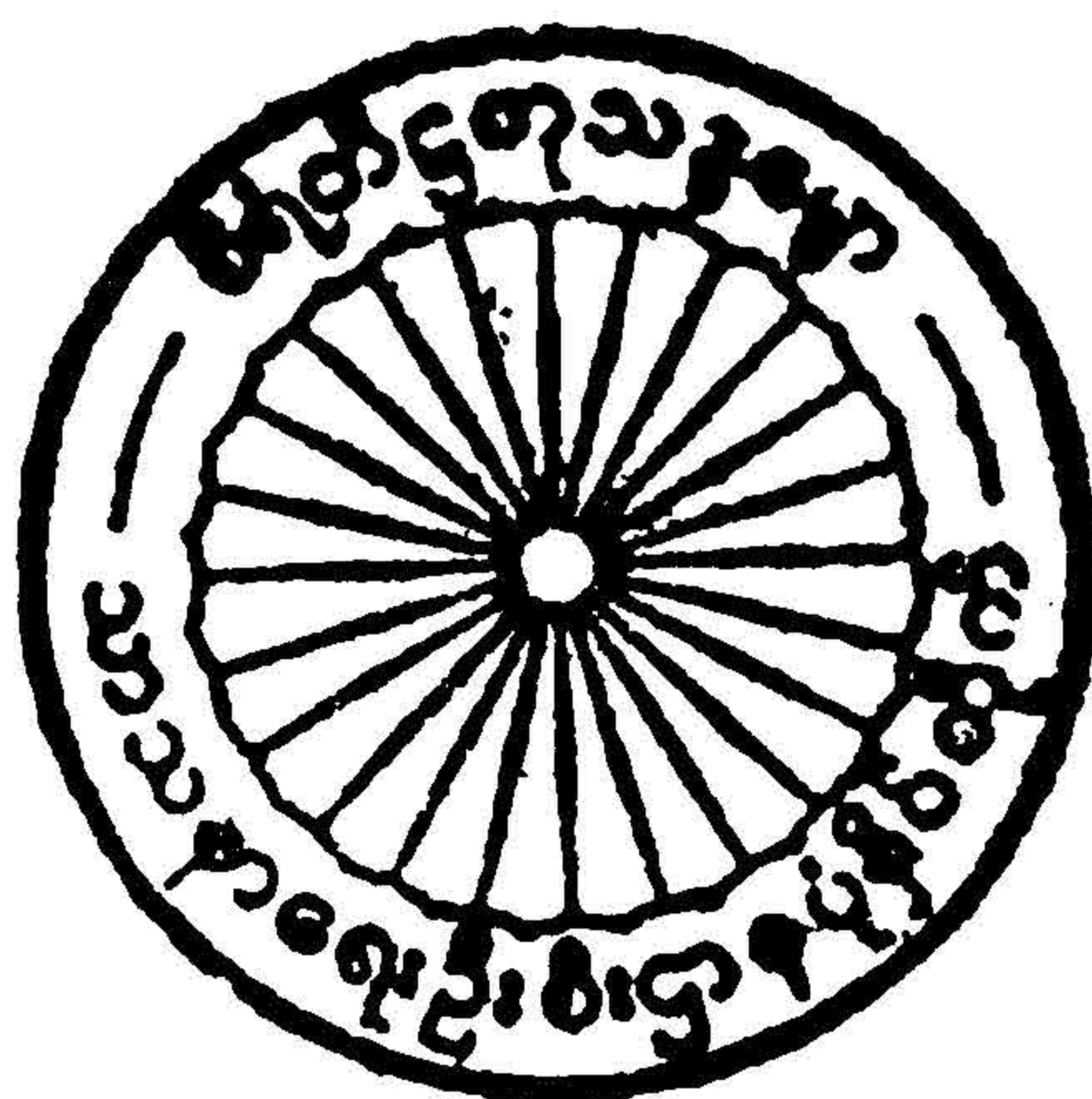
အရဟန္တ ဝိသောဓနီ

ခေါ်

ရဟန္တာခမိဏမိ

လယ်တီ-ကေလာသ

သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ ဝိနယပါဠိပါရဂူ
ပြုစုစီစဉ်သည်။

သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ကောဇာ ၁၃၄၂

သာသနာ ၂၅၂၄

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး သာသနာရေးဦးစီးဌာန မုံနှိပ်တိုက်တွင်
လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင်
(မှတ်ပုံတင်အမှတ်—၀၂၄၀၅/၀၂၅၂၇)က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်းကဏ္ဍ	၈
၂။	ခုခေတ်ပေါ်လာ ပုစ္ဆာသုံးရပ် ..	၁
၃။	ရဟန္တာဖြစ် မဖြစ် ယခုခေတ်	၉
၄။	လယ်တီမဟော် မိန့်ခွန် ဘော်	၁၂
၅။	မင်္ဂလာရပ်ကို ရသည်ဆို	၁၅
၆။	ခိုးသူငါးမျိုး ဥဒါန်းထိုး	၁၉
၇။	ရနိုးထင်ကာ ပြောသူမှာ....	၂၁
၈။	အဓိမာန ရကြသည်ဆို ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်	၂၂
၉။	အဓိမာန ဖြစ်ကြသောသူ	၂၄
၁၀။	ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပြောဆိုရာ	၂၅
၁၁။	အရိယာပုဂ္ဂိုလ် မပြောဆို....	၂၇
၁၂။	ပြောသင့်သောခါ ပြောသည်သာ	၂၉
၁၃။	ထိုမှတစ်ပါး ပြောကြားနိုင်ရာ ခွင့်အခ	၃၀
၁၄။	ရဟန္တာ မဟုတ်သူကို ရဟန္တာဟုဆို....	၃၁

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၅။	လာဘ်ကိုမျှော်ကာ မပြောရာ	၃၅
၁၆။	ဒုဿီလကို ရဟန္တာဟုဆို	၃၈
၁၇။	ထိုအပြစ်ကို ပျောက်စေလိုသော်	၄၉
၁၈။	ရဟန္တာဖြစ် မဖြစ် စိစစ်ရန်	၅၀
၁၉။	စစ်နည်းခြောက်ဖြာ အဋ္ဌကထာ	၆၆
၂၀။	ကျမ်းအဋ္ဌကထာ တနည်းလာ	၇၃
၂၁။	ကြောက်ဖွယ်အာရုံ စင်းသပ်ပုံ	၇၄
၂၂။	ကြောက်စိတ်ဝင်လျှင် ပုထုဇဉ်	၇၅
၂၃။	သာဓကတဖြာ မှတ်ဖွယ်ရာ	၇၆
၂၄။	သာယာဖွယ်နှင့် စုံစမ်းသင့်	၈၀
၂၅။	မှတ်ဖွယ်တဝ သာဓက	၈၂
၂၆။	ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ဟောဒီလို	၈၅
၂၇။	တွေ့ထိသောခါ မသာယာ	၈၆
၂၈။	ပုဂ္ဂိုလ်အနာဂါ မသာယာ....	၈၇
၂၉။	ရှစ်ပါးလောကဓမ် တွေ့ကြုံပြန်သော်....	၈၉
၃၀။	နိဂမနကထာ	၉၃

အကြောင်းပြ နိဒါန်း

နှင့်

ဥပေယျာဓိနိ ကထာ

ဤ(အရဟန္တဝိသောဓနီ)ခေါ်(ရဟန္တာစစ်တမ်း)
ကို အဘယ့်ကြောင့် ရေးသားထုတ်ဝေရပါသနည်းဟူသော
အမေးပုစ္ဆာ ထွက်ပေါ်လာစရာအကြောင်း ရှိပေ၏။ ထို
အမေးပုစ္ဆာ ထွက်ပေါ်မလာမီ ကာလကပင် အဖြေဝိသဇ္ဇ-
နာ ဤအကြောင်းပြ နိဒါန်းကထာ စကားကို ရှေးဦးစွာ
ရေးသားခြင်း ပြုလိုက်ပေဦးအံ့။

ဤသာသနာ (၂၅၀၀) ကျော် အချိန်ကျခဲ့ပြီးသည့်
နောက်တွင် “အစစ်တခု အတုတထောင်” ဟူသော စကား
ကဲ့သို့ ဟိုအရပ် ဒီအရပ် ဟိုမြို့ ဒီမြို့တို့တွင် ကိုယ်တိုင်ဝန်ခံ
ချက် တိုက်ရိုက်ဖြင့်၎င်း၊ သွယ်ဝိုက်သော ဝန်ခံချက်ဖြင့်
၎င်း၊ ရဟန္တာပေါင်းများစွာ ပေါ်ပေါက်ကာ လာခဲ့ကြပေ
သည်။ ရဟန္တာ အမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့တို့သည်ကား
ယုံကြည်နိုင်လောက်သော ဣန္ဒြိယ သံဝရတရားစသည်တို့
နှင့် ပြည့်စုံကြသော်လည်း ရဟန္တာအမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့
တို့သည်ကား ယုံကြည်နိုင်လောက်သော ဣန္ဒြိယ သံဝရ
တရား စသည်များ မရှိကြချေ။

ရဟန္တာစစ်တမ်း ၁-ပ မ သ စ

ထိုရဟန္တာအမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်များအပေါ်၌ အချို့သော သူများက ရဟန္တာဟု အယုံ အကြည် ရှိကြသလောက် မယုံကြည်နိုင်ကြသော သူအချို့တို့လည်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြ ပေသည်။ ထိုသို့ယုံကြည်သူ မယုံကြည်သူ နှစ်လီသော လူ နှစ်စုတို့တွင် ယုံကြည်သူ လူတစုက မယုံကြည်သူ လူတစု အား (အရိယပဝါဒကံ)သို့ တင်စွဲလျက် ငရဲကျဖို့ရန်သာ ရှိကြောင်း စွပ်စွဲပြောဆို နေကြပေကုန်၏။ မယုံကြည်သူ လူတစုကလည်း ယုံကြည်သူ လူတစုအား ပုထုဇဉ်ကို ရဟန္တာဟု ပြောဆိုမှု ဒုစွဲချက်ဝစီကံကြောင့် အပါယ်ထံ ကပ်ရောက်ဖို့သာ ရှိတော့ကြောင်း စွပ်စွဲပြောဆို နေကြပေ ကုန်၏။

ဤသို့ တဦးနှင့်တယောက် ကမောက်ကမ ဝိဝါဒစကား သုံး၍ ငြင်းလုံးထုတ်နေကြရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကိုရှာခဲ့ ပါမူ အရင်းစစ်အမြစ်မြေမှ ဟုသကဲ့သို့ ရဟန္တာဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို ခွဲထုတ်နိုင်သော ဉာဏ်ဗုဒ္ဓိ၊ ဉာဏ်ရည် မရှိမှု ကြောင့်သာ ဖြစ်ပေရာသည်။ ယခုခေတ် ဖြစ်ပေါ်လာ သော ရဟန္တာများကလည်း သုက္ခဝိပဿက ရဟန္တာဟု အဆိုရှိရကား မြေသျှိုး မိုးပျံ့ ဈာန်အဘိညာဉ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ် ရမည်ကလည်း ခက်ချေသည်။ ရဟန္တာမဟုတ်ဟု ဆိုရန်က လည်း ခက်ချေသည်။ ဤသို့ ဟုတ်၏ဟု ဆိုရန်ကလည်း

ခက်,မဟုတ်ဟု ဆိုရန်ကလည်း ခက်လျက် ခက်နှစ်ခက်နှင့် ကြုံတွေ့နေကြရပေကုန်၏။

တနေ့သော နေ့လည်ခင်း၌ မဟာလယ်တီတိုက် ဆွမ်း စားကျောင်းမှတပည့်ဖြစ်သူ အရှင်ဥတ္တမ ရောက်ရှိလာကာ (တပည့်တော် ဆွမ်းခံသွားခိုက် မြို့တွင်း၌ ငြင်းခုံနေကြတာကို ကြားသိခဲ့ရပါသည်ဘုရား-ပြီးတော့လဲ ဟောဒီ မေးခွန်းတွေကိုလဲ တပည့်တော်အား မေးမြန်းကြပါသည် ဘုရား-တပည့်တော်မှာ ဉာဏ်နုသူဖြစ်၍ မည်သို့မျှ မဖြေကြားနိုင်ခဲ့ပါ။ အဖြေ ဝိသဇ္ဇနာကို ချီးမြှင့်တော်မူပါ) ဟု လျှောက်ထားရင်း—

၁။ ယခုခေတ်တွင် ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်ပါ သလော—

၂။ ရဟန္တာမဟုတ်ပဲ ရဟန္တာဟု ဝန်ခံပြော ဆိုသော ရဟန်းနှင့် ရဟန္တာမဟုတ်သူ ကို ရဟန္တာဟု သမုတ်သောသူတို့သည် အဘယ်သို့သော အကျိုး အပြစ်ကို ခံစားရမည်နည်း—

၃။ ရဟန္တာ ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်တို့ကို မည်ကဲ့သို့ ခွဲခြား ဝေဖန်၍ သိရ မည်နည်း—

ဟူသော ပုစ္ဆာစကား ရေးထားသည့် လျှောက်လွှာ
စာရွက်ကလေးကို ဆက်ကပ်၍ သွားပေသည်။

ထိုသို့ အရှင်ဥတ္တမ လျှောက်ထားမှုကို အဘိယာစက
ပြု၍ မြို့ရွာအသီးသီးမှ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့သည်လည်း
ဗဟုသုတတိုးပွား အသိများပြီး ရဟန္တာ ဟုတ်မဟုတ်
ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် စစ်တမ်းထုတ်နိုင်ကြစေခြင်းငှါ ရည်သန်
တောင့်တလျက် မြှောက်ပင့်လိုသော စိတ်လည်းမပါ။
နှိပ်ချက်ဲ့ရဲ့လိုသော စိတ်လည်းမရှိ၊ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ကို မကြည့်
ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်တည့်တည့်ဖြင့် ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ တစ
အာစရိယဝါဒတို့နှင့် နှိုင်းညှိ၍ မဇ္ဈိမပဋိပဒါစကားတို့ဖြင့်
ရေးသားခဲ့ရပေသတည်း။

ဤ အရဟန္တဝိသောဓနီခေါ် ရဟန္တာ စစ်တမ်းကို
ကြည့်ရှုကြသော စာရှုသူ ရဟန်းရှင်လူတို့သည် ပုဂ္ဂလ
ဓိဋ္ဌာန်ကို မကြည့်ပဲ ဤကျမ်း၌ သာဓကထုတ်ဆောင်၍
ပြထားအပ်လာဘုံသော ဆဗ္ဗိသောဓနသုတ်မှ လာသော
ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်နည်း၊ အဋ္ဌကထာမှ လာသော ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်နည်း
တို့ဖြင့် ရဟန္တာ ဟုတ်မဟုတ် စစ်တမ်း ထုတ်လျက်
ဟုတ်လျှင် ဆည်းကပ်၊ လုပ်ဇာတ်ခင်းသူဆိုလျှင် ဝေးရာက
ရှောင်ခွါလျက် သမ္မာ အကျင့် ဖြည့်တင်း ဆည်းပူး
၍ ငြင်းခုံမှုဝါဒစုတို့ကို ဖျောက်ဖျက်ကာ နည်းမှန်လမ်းမှန်

ဝေဖန်ဆန်းစစ်ကြရန်ကိုလည်း တိုက်တွန်းသမှု ဥယျောဇဉ် ပြုလိုက်ရပေသည်။

အထူးမှတ်သားချက်။ ။ ဤစာစောင်ကို စာရေးသူသည် တတ်စွမ်းသမျှ လက်ကမ်း ဓမ္မဒါန ပြုခဲ့ရသောကြောင့် တဆင့် ဓမ္မဒါနပြုလိုသော ကုသိုလ်ရှင်များ ပေါ်ပေါက်ပါက ဤစာမူရင်းအတိုင်း ထုတ်ဝေဖြန့်ချိ ဓမ္မဒါန ပြုနိုင်ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျမ်းပြုသူသည် ပီတိပါမောဇ္ဇ ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်မှု ဖြစ်ရန်အလို့ငှါ၎င်း၊ စာရေးသူအား အလေးဂရုပြုသော အားဖြင့်၎င်း၊ ပန်ကြားခွင့်တောင်းခြင်း ပြုပါရန်ကိုလည်း အထူးသတိပေးအပ်ပါသတည်း။

(ပုံ)

၁၃၃၃-ခုနှစ်

လယ်တီကေလာသ

တန်ခူးလဆန်း၊ ၅-ရက်နေ့

သာသနဇေဓမ္မာစရိယ
ဝိနယပါဠိပါရဂူ

ဝိနယပါရဂူကျောင်း၊ မဟာလယ်တီ၊ မုံရွာ။

အရဟန္တဝိသောဓနိ ခေါ်

ရဟန္တ ခဏ္ဍိတမိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ခုခေတ်ပေါ်လာ ပုစ္ဆာသုံးရပ်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီး ထွန်းလင်းတောက်ပလျက် ရှိကြသော သီဟိုဠ်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ ယိုးဒယား မြန်မာစသော တိုင်းနိုင်ငံအသီးသီး အဝဝ ရှိခဲ့ကြသော်လည်း ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးသည် ပရိယတ် ပဋိပတ်ပြည့်ကြပ်တိုးပွား သာသနာစည်ကားမှုတွင် သူမတူအောင် စည်ကားသော တိုင်းနိုင်ငံကြီးတခု ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ဤ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးတွင် သာသနာတော်ကြီး၏၎င်း၊ သာသနာ့နွယ်ဝင် လူရှင် ရဟန်းတို့၏၎င်း၊ စိတ်တွင်းဝယ် ငြောင့်တံသင်းသဖွယ် လွယ်လွယ်နှင့် ဖြေရှင်းမရ ဝိဝါဒအဓိကရုဏ်းဖြစ်လျက် ဆုံးဖြတ်ချက် မချနိုင်ပဲ တဝဲလည်လည် ဖြစ်နေသော အထစ်အဖျက်ကလေးတစုကား ဖြစ်ပေါ်၍နေချေပြီ။

ထိုအထစ်အဖုကလေးတစုကား အဘယ်နည်းဟု မေးခဲ့ပါမူ၊ ဟိုမြို့သည်မြို့ ဟိုရွာသည်ရွာ ဟိုကျောင်း သည်ကျောင်း တို့၌ သောင်းပြောင်းထွေလာ ရဟန္တာတွေ ပေါ်ပေါက်မှုကို အကြောင်းပြု၍ -

၁။ ယခုခေတ်တွင် ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်ပါသလော၊

၂။ ရဟန္တာမဟုတ်ဘဲ ရဟန္တာဟု ဝန်ခံပြောဆိုသော ရဟန်းနှင့် ရဟန္တာ မဟုတ်သူကို ရဟန္တာဟု သမုတ်သောသူတို့သည် အဘယ်သို့သော အကျိုး အပြစ်ကို ခံစားရပါမည်နည်း။

၃။ ရဟန္တာ ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်တို့ကို မည်ကဲ့သို့ ခွဲခြားငြိမ်းစေနိုင်၍ သိရမည်နည်း -

ဟူသော ပုစ္ဆာသုံးခု အထစ်အဖုကလေး တစုပေါ်ပေါက်၍ လာခဲ့ပေသည်။ ထိုပုစ္ဆာသုံးခု၏ အဖြေမှန်ကို ကော်တိတိ သိရှိနားလည်ကြသော လူရှင်ကဝိ ပညာရှိ တို့ကား တော်တော် များများဘဲ ရှိခဲ့ကြပေကုန်၏။ မသိနားမလည်သူတို့ကား အနန္တများစွာပင် ရှိနေကြပေကုန်၏။ ထိုသို့ မသိသူ သိသူတို့တွင် မသိသူများ သိရှိနားလည်ရန်မှာ သိသူများ၏တာဝန်သလျှင် ဖြစ်သည့်အလျောက် မသိသူများ သိရှိနားလည်စေရန် ရည်သန်ရင်း နှလုံးသွင်းဖြင့် ရေးသားခြင်းပြုခဲ့ရပေသည်။

ရဟန္တာဖြစ် မဖြစ် ယခုခေတ်

၁။ ယခုခေတ်တွင် ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်ပါသလော ဟူသော အမေးပုစ္ဆာ၌ “ဖြစ်နိုင်ပါသေး၏” ဟု ဖြေဆို ရပေမည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါသေးသနည်းဟု ထပ်ဆင့်မေးခဲ့ပါမူ ရဟန္တာဖြစ်နိုင်သော ခေတ်ကာလ ရှိသေးသောကြောင့် ဖြစ်နိုင်သေး၏ဟု ဖြေဆိုရပေမည်။

ထိုစကားကို အကျယ်ချဲ့၍ ဆိုခဲ့ပေဦးအံ့၊ သာသနာ ခေတ်သည် ငါးထောင်ရှိခဲ့ပေရာ၊ ခုဒ္ဒကနိကာယဥကထာ ဖြစ်သော စူဠဝါအဥကထာ ဘိက္ခုနီနိဇ္ဈကအဖွင့်၌၎င်း၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဥကထာ ဒုတိယပဏ္ဏာသက ဂေါတမီသုတ် အဖွင့်၌၎င်း။

၁။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ ရဟန္တာခေတ် တထောင်။

၂။ သုက္ခဝိပဿက ရဟန္တာခေတ် တထောင်။

၃။ အနာဂါမ်ခေတ် တထောင်။

၄။ သကဒါဂါမ်ခေတ် တထောင်။

၅။ သောတာပန်ခေတ် တထောင်။

ဟူ၍ လာရှိသည်ကို ထောက်ဆ၍ ယခုခေတ် သာသနာ နှစ်ပေါင်း(၂၅၀၀)ကျော်နှင့် နှိုင်းဆခဲ့သော် ရဟန္တာ ခေတ် မရှိတော့ပြီ၊ ရဟန္တာ မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ၊ အနာဂါမ်

ခေတ် တထောင်အတွင်းသို့ နှစ်ပေါင်း (၅၀၀) ကျော်ပင် သက်ဝင်ခဲ့ချေပြီဟု ဆိုနိုင်ပေရာ၏။

သို့သော်လည်း ဒီသနိကာယဌကထာဖြစ်သော သုတ်-ပါထေယျဌကထာသမ္ပဿနနိယသုတ် အဖွင့်၌ကား—

၁။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တရဟန္တာခေတ် တထောင်။

၂။ ဆဠဘိညရဟန္တာခေတ် တထောင်။

၃။ တေဝိဇ္ဇရဟန္တာခေတ် တထောင်။

၄။ သုက္ခဝိပဿက ရဟန္တာခေတ် တထောင်။

၅။ ပါတိမောက္ခခေတ် တထောင်။

ဟူ၍လောရှိသည်ကို ထောက်ဆ၍ သာသနာခေတ် နှစ်ပေါင်းလေးထောင်တိုင်အောင် ရဟန္တာဖြစ်နိုင်သောခေတ် ရှိသေး၏ဟုလည်း သိရှိပေရာ၏။

သံယုတ္တနိကာယ နိဒါနဂုဏ္ဍကထာ ကဿပသံယုတ် သဒ္ဓမ္မပုဋိရူပကသုတ်အဖွင့်၌လည်း—

ပဌမဗောဓိယံ ဟိ ဘိက္ခု။ ပဋိသမ္ဘိဒပုတ္တာ
အဟေသုံ။

ဘုရားရှင်လက်ထက် သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ် ပဌမ-ဗောဓိ၌ ရဟန်းတို့သည် ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ ရဟန္တာများ ဖြစ်နိုင်ကြကုန်၏။

အထ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ ပဋိသမ္ဘိဒါ ပါပုဏိတုံ
န သက္ခိံ သု။ ဆဋ္ဌဘိညာ အဟေသုံ။

ထိုနောင်မှ ကာလအချိန်အခါ နှစ်ပေါင်း တထောင်မျှ
ကြာခဲ့သည်ရှိသော် ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း
ငှါ မစွမ်းနိုင်ကြလေကုန်။ ဆဋ္ဌဘိည ရဟန္တာတို့သည်
သာလျှင် ဖြစ်နိုင်ကြကုန်၏။

တတော ဆအဘိညာ ပါပုဏိတုံ အသက္ကော-
န္တာ တိဿော ဝိဇ္ဇော ပါပုဏိတုံ။

ထို ဆဋ္ဌဘိညာ ရဟန္တာခေတ် တထောင် ကုန်ဆုံး
ပြီးသည့်နောင်မှ ဆဋ္ဌဘိည ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း
ငှါ မစွမ်းနိုင်ကြကုန်မူ၍ တေဝိဇ္ဇ ရဟန္တာအဖြစ်သို့သာလျှင်
ရောက်နိုင်ကြကုန်၏။

ဣဒါနိ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ တိဿော ဝိဇ္ဇော
ပါပုဏိတုံ အသက္ကောန္တာ အာသဝက္ခယမတ္တံ
ပါပုဏိဿန္တိ။

ဤယခုအခါကာလ တထောင်ကြာ ရောက်ခဲ့သော်
တေဝိဇ္ဇ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကြကုန်
မူ၍ အာသဝကုန်ခန်းကာမျှ သုက္ခဝိပဿက ရဟန္တာအဖြစ်
သို့ ရောက်နိုင်ကြကုန်လတံ။

တမ္ပိ အသက္ကောန္တာ အနာဂါမိဖလံ။
 တမ္ပိ အသက္ကောန္တာ သကဒါဂါမိဖလံ။
 တမ္ပိ အသက္ကောန္တာ သောတာပတ္တိဖလံ။

ထို့နောင်မှ ကာလအတန်ကြာခဲ့သော် သုက္ခဝိပဿက
 ရဟန္တာအဖြစ်ကို မစွမ်းနိုင်ကြကုန်မူ၍ အနာဂါမိ သက-
 ဒါဂါမိ သောတာပန်အဖြစ်တို့သို့သာလျှင် ရောက်နိုင်ကြ-
 ကုန်၏ ဟူသော သံယုတ်အဋ္ဌကထာစကားရပ်ကို ရည်ရွယ်
 မှန်းဆတော်မူ၍ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရား
 ကြီးသည် သာသနဝိသောခနီ ပဌမဘွဲ့ စာမျက်နှာ (၅၁-
 မှ ၅၃)အထိ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

လယ်တီမဟော် မိန့်ခွန်းတော်

ဤ “ဝဿသဟဿံ တိဋ္ဌဃျ” ဟူသော ပါဠိဖြင့်ပင်
 လျှင် အနှစ်ဘထောင် လွန်သောအခါ မြတ်စွာဘုရား
 လက်ထက်တော်ကအတိုင်း မတည်နိုင်ပြီ၊ တဖြည်းဖြည်း
 ဆုတ်ယုတ်၍ သွားတော့မည် ဟူသော အနက်ကိုလည်း
 သိအပ်၏။ ထိုတွင် အနှစ်တထောင်အတွင်း၌ မြတ်စွာ
 ဘုရား လက်ထက်တော်ကအတိုင်း တည်ပုံကား မြတ်စွာ
 ဘုရား လက်ထက်တော်၌ ရဟန်းသံဃာတော်သည် အတန်း
 ငါးတန်း ရှိ၏။ ငါးတန်းဆိုသည်ကား—

၁။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ ရဟန်းသံဃာမျိုး တတန်း။

၂။ ဆဋ္ဌဘိည ရဟန်းသံဃာမျိုး တတန်း။

၃။ တေဝိဇ္ဇ ရဟန်းသံဃာမျိုး တတန်း။

၄။ သုက္ခဝိပဿက ရဟန်းသံဃာမျိုး တတန်း။

၅။ အနာဂါမ်-သကဒါဂါမ်-သောတာပန် စသော
သေက္ခ ရဟန်းသံဃာမျိုး တတန်း-ဟူ၍ ငါး
တန်းရှိ၏။

(ကလျာဏပုထုဇ္ဇန် ရဟန်းသံဃာများသည် သေက္ခ
တန်းသို့ ပါဝင်လေ၏)

ထိုငါးတန်းတို့တွင် သာသနာတော် အနှစ်တထောင်
တိုင်အောင် တစုံတခုသော အတန်းမျှ ယုတ်လျော့သည်
ဟူ၍ မရှိသေး၊ ငါးတန်းလုံးပင် တည်ရှိသေး၏။ ဤ
စကား၌ အနှစ်တထောင် ပြည့်ခါနီးတိုင်အောင် ပဋိသမ္ဘိ
ဒါပတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးမျှပင် ရှိသော်လည်း တန်းငါးတန်း
မယုတ်လျော့သေးသည့်အတွက် လက်ထက်တော်က အ
တိုင်း တည်သည်ဟု ဆိုရ၏။ ဆဋ္ဌဘိညတန်း စသည်တို့
၌လည်း ဤနည်းအတူ ယူလေ။

သာသနာဆုတ်ယုတ်သွားပုံ

အနှစ်တထောင် ကျော်လွန်သောအခါ တဖြည်းဖြည်း ဆုတ်ယုတ်၍ သွားပုံကား အနှစ်တထောင် ပြည့်သော အခါ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ ရဟန္တာခေတ် ကွယ်လွန်လေ၏။ ကြွင်းကျန်သော ခေတ်လေးတန်းမျိုးသာလျှင် တည်ရှိ၏။

အနှစ်နှစ်ထောင် ပြည့်သောအခါ ဆဋ္ဌဘိညရဟန္တာ ကွယ်လွန်ပြန်၏။ ခေတ်သုံးမျိုးသည်သာလျှင် တည်ရှိ၏။ အနှစ်သုံးထောင်ရှိသောအခါ တေဝိဇ္ဇ ရဟန္တာခေတ်သည် ကွယ်လွန်ပြန်၏။ ခေတ်နှစ်မျိုးသည်သာလျှင် တည်ရှိ၏။ အနှစ်လေးထောင်ရှိသောအခါ သုက္ခဝိပဿက ရဟန္တာ ခေတ်သည် ကွယ်လွန်ပြန်၏။ သေက္ခခေတ် တမျိုးသာ ကျန်ရှိ၏။ ထိုသေက္ခခေတ်သည်လည်း အနှစ်ငါးထောင် ရှိသောအခါ ကွယ်လွန်လတ်။ ထိုအခါမှသာလျှင် ဗုဒ္ဓ ဘာသာ သာသနာ မရှိပြီ ကွယ်လွန်ပြီဟု ဆိုရ၏။

ဤသို့သော ပါဠိ အဋ္ဌကထာဝါဒ အာစရိယဝါဒတို့ကို မျှော်ထောက်၍ ယခုအချိန်တွင် ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တရဟန္တာ နှင့် ဆဋ္ဌဘိညရဟန္တာများ မရှိနိုင်သော်လည်း တေဝိဇ္ဇ ရဟန္တာနှင့် သုက္ခဝိပဿကရဟန္တာဟုဆိုအပ်သော အာသဝ

ကုန်ခါမျှသော ရဟန္တာတို့သည် ရှိနိုင် ဖြစ်နိုင်သေး၏ ဟု ယုံကြည်စိတ်ချ စွဲမှတ်ကြရာ၏။

ဤတွင်“ယခုခေတ်တွင် ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်ပါသလော” ဟူသော အမေးစကားတရပ်၏ အဖြေ ဝိသဇ္ဇနာငြီးပြီ။

မင်္ဂလာရပ်ကို ရသည့်ဆို

၂။ ရဟန္တာမဟုတ်ပဲ ရဟန္တာဟု ဝန်ခံ ပြောဆိုသော ရဟန်းနှင့် ရဟန္တာမဟုတ်သူကို ရဟန္တာဟု သမုတ်သော သူတို့သည်အဘယ်သို့သော အကျိုးအပြစ်ကို ခံစားရမည် နည်းဟူသော အမေးပုစ္ဆာ၌ ရဟန္တာဟု ပြောဆိုခြင်းတို့ သည်—

၁။ ပညာနို့ နွေး၍ မိုက်မဲ တွေဝေသောကြောင့် အရဟတ္တမဂ်ကိုရ၏ဟု ပြောကြားခြင်း။

၂။ ယုတ်မာသော အလိုဆိုး ရှိသည်ဖြစ်၍ အလို ရမ္မက်ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့်အရဟတ္တ မဂ်ကို ရ၏ဟု ပြောကြားခြင်း။

၃။ စိတ်ပြန့်လွင့် ရူးသွပ်သည်ဖြစ်၍ အရဟတ္တ မဂ်ကိုရ၏ဟု ပြောကြားခြင်း။

၄။ မင်္ဂလာရပ်ကို ရသည်ဟု ထင်မှတ်သော အဓိ- မာနဖြင့် အရဟတ္တမဂ်ကို ရ၏ဟု ပြော ကြားခြင်း။

၅။ အကြောင်းအားလျော်စွာသာလျှင် ဟုတ်မှန်
သော အရဟတ္တမဂ်ကို ဟုတ်မှန်စွာ ပြော
ကြားခြင်း -

ဟု အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ပဉ္စကနိပါတ်၌ ဟောတော်မူသော
နည်းအားဖြင့် ငါးပါးရှိပေသည်။ ထိုငါးပါးတို့တွင် ပညာ
နဲ့ နှေး တွေ့ဝေလျက် မသိမိုက်မဲသဖြင့် ပြောကြားမိ
သော ရဟန်းသည် -

ဣမိနာ ပန မန္တတ္တာ မောမ္မဟတ္တာ သမုဒါစရ-
န္တဿ အနာပတ္တိတိ ဒဿတိ။

ဣမိနာ ပန၊ ဤ ပါပိစ္ဆတဿဟူသော ပါဠိဖြင့်။
မန္တတ္တာ၊ ပညာနဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မောမ္မဟတ္တာ၊
မိုက်မဲတွေ့ဝေ မသိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သမုဒါ-
စရန္တဿ၊ ပြောဆိုသောသူအား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်
မသင့်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဒဿ-
တိ၊ ပြ၏။

ဟူသော ကင်္ခါဒီကာသစ်၌ မိန့်ဆိုရကား မည်သို့သော
အာပတ်မျှမသင့်ချေ။ မည်သည့်အပြစ်မျှလည်း မရှိချေ။
အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ လာဘ် အပူဇော် သက္ကာရကို
မျှော်လင့်မှု ပါပိစ္ဆအလိုဆိုး မပါမရှိသောကြောင့်ဟု သိရ
ပေမည်။

ရှေးသောရဟန်း စိတ်ပြန့်လွင့်သော ရဟန်းတို့သည်
လည်း—

အနာပတ္တိ အဓိမာနေန အနုလ္လပနာဓိပ္ပာယ်သ
ဥမ္မတ္တကသ ခိတ္တစိတ္တသ ဝေဒနာဋ္ဌသ
အာဒိကမ္ပိကသ—

ဟူ၍ ရှင်တော်ဗြဟ္မာဘုရား ခွင့်ပြုချက် ထားတော်မူခဲ့
သောကြောင့် အာပတ်လည်းမသင့်၊ အပြစ်လည်း မရှိ
ကြချေ။

မိမိကိုယ်တိုင် ရဟန္တာ မဖြစ်သည်ကို မဖြစ်ဟု ထင်
ရှားစွာသိသော်လည်း လာဘ်လာဘ ပူဇော်သက္ကာရကို
လိုလားတောင့်တသည်ဖြစ်၍ ယုတ်မာသော ပါပိစ္ဆ အလို
ဆိုးဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်၏ဟု ပြောဆိုခြင်းမျိုးဖြင့် ပြောဆို
သော ရဟန်းမှာ အကျိုးမရှိ၊ ပါရာဇိကသို့ ကျရောက်
ခြင်းတည်းဟူသော အပြစ်သာလျှင် ထိရောက်ပေတော့၏။
သာသနာတော်မှ ရှုံးခြင်းကြီး ရှုံးပေတော့၏။ ပါရာဇိက
ကျ၏ဟု ဆိုလျှင် အကြောင်းအကျိုးကို စုံလင်စွာ သိရှိ
ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် အထူးဆိုဖွယ်မရှိသော်လည်း
မသိသောသူ ရှင်လူများအတွက် ထည့်စွက်၍ဆိုခဲ့ပေဦးအံ့။

ထိုလာဘ်လာဘအတွက် လောဘရမ္မက် တပ်စွန်းချက်
ကြောင့် ရဟန္တာမဟုတ်ပဲ ရဟန္တာဟု ပြောဆိုမိ၍

ပါရာဇိကကျပြီးသော ရဟန်းသည် ရဟန်းအဖြစ်မှ ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့သေးပြီ။ ဒီဘာ ဒီခန္ဓာဖြင့် နောက်တဖန် ရဟန်းဖြစ်လိုပြန်၍ အကြိမ်တရာပင် ဥပသမ္ပဒကံဆောင် ကမ္မဝါကို ဖတ်ချွတ်လျက် ကံဆောင် ပါသော်လည်း ရဟန်း ပြန်၍ မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ။ ဥပမာတင်၍ မြင်သာအောင်ပြောရလျှင် ဦးခေါင်းပျက်ပြီးသော သူတယောက်အား ခေါင်းနှင့်ကိုယ်ကို တဖန် စပ်ပေးပြန်ပါသော်လည်း အသက်တဖန်ပြန်၍ ရှင်ခိုးထုံးဘမ်း ဓမ္မတာ မရှိဘဲသကဲ့သို့ပင်တည်း။

ထိုရဟန်းသည် ရှိခိုးရင်း ရဟန်းအသွင်ကိုဖျက်၍ လူဝတ်လဲသော်လည်း လဲရမည်၊ သို့မဟုတ် ရှင်သာမဏေအဖြစ် သို့သော်လည်း ပြောင်းလဲရပေမည်။ လူအဖြစ်-ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို ပွားများခဲ့ပါမူ လူနတ်ချမ်းသာကိုသော်၎င်း၊ မဂ်ဖိုလ်ချမ်းသာကိုသော်၎င်း ရရှိနိုင်ပေသည်။ လူဝတ်လည်း မလဲ၊ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့လည်း ပြောင်းလဲမှု မပြုပဲ ရဟန်းဟု ဝန်ခံလျက် သမဏပဋိညာဉ်ဖြင့် နေခဲ့သော် ယခုဘဝ ပစ္စက္ခ၌ မည်မျှပင် သမာထဝိပဿနာကို အားထုတ်သော်လည်း အာဏာဝီတိက္ကမန္တရာယ်က တားမြစ်ခြင်းကို ခံရသောကြောင့် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို မရနိုင်တော့ချေ။ တမလွန်

ဘဝတွင်လည်း လူ့ရွာ နတ်ရွာသို့ မရောက်နိုင်တော့ချေ။
အပါယ်ငရဲသို့သာ ကျရောက်ရပေတော့၏။

ခိုးသူငါးမျိုး ဥဒါန်းထိုး

ထို ရဟန္တာမဟုတ်ပဲ ရဟန္တာဟု ပြောဆိုသော ရဟန်း
ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူခဲ့သော ခိုးသူကြီး ငါးမျိုး
ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပေဦးအံ့။

၁။ ယုတ်မာသော အလိုဆိုးရှိသော ရဟန်းသည် အခြံ
အရံ-အကျော်အစော- လာဘ်လာဘ- ပူဇော်သက္ကာရကို
မျှော်လင့်တောင့်တ၍ သာသနာပြု ဆရာ-ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ
ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ-ဓမ္မကထိက တရားဟောဆရာ ပြုလုပ်၍
မြို့ရွာ တိုင်း နိုင်ငံကို လှည့်လည်လျက် လာဘ်အပူဇော်
သက္ကာရကို ရှာဖွေသုံးဆောင်နေ၏။ ထိုရဟန်းသည်
ရှေးဦးစွာသော မဟာစောရ သာသနာတွင်း ခိုးသူကြီး
ပေတည်း။

၂။ ယုတ်မာသော အလိုဆိုးရှိသော ရဟန်းသည်
ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်သော သုတ်-အဘိဓမ္မာ-ဝိနည်း
တို့ကို သင်ကြားတတ်မြောက်သောအခါ တပါးသော
တပည့်ဒကာတို့အား ဘုရားဟောဟု မသိစေပဲ မိမိကိုယ်
တိုင် သိသလို ကိုယ်တိုင်တတ်သလို ပြောဆိုဝါကြွားလျက်
နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော မဟာစောရ
သာသနာတွင်း ခိုးသူကြီးပေတည်း။

၃။ ယုတ်မာသော အလိုဆိုးရှိသော ရဟန်းသည် ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်ဖြစ်သော စင်ကြယ်သောသူကို သာသနာ့ဘောင်မှ ရွှေ့လျောစေလို၍ မြင်ခြင်း ကြားခြင်း ယုံမှားခြင်း အရင်းမူလမရှိပဲ လုပ်ကြံ၍ ပါရာဇိကအာပတ် ဖြင့် စွပ်စွဲဖျက်ဆီး၏။ ထိုရဟန်းသည် သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော မဟာစောရ သာသနာ့တွင်း ခိုးသူကြီးပေတည်း။

၄။ ယုတ်မာသော အလိုဆိုးရှိသော ရဟန်းသည် မစွန့်ထိုက် မဝေဖန်ထိုက်သော သံသိက ဂရုဘဏ်ဝတ္ထု ပစ္စည်းများကို မိမိကိုယ်ပိုင် ကိုယ်ဆိုင်ပြု၍ လူဒါယကာတို့ အား ပေးကမ်းချီးမြှောက် ထောက်ပံ့၏။ ထိုရဟန်းသည် လေးခုမြောက်ဖြစ်သော မဟာစောရ သာသနာ့တွင်း ခိုးသူကြီးပေတည်း။

၅။ ယုတ်မာသော အလိုဆိုးရှိသော ရဟန်းသည် ဈာန် မဂ်ဖိုလ်တရားကို မရပဲလျက် “ငါရ၏” ဟု လိမ်လည်လှည့်စား၍ ပြောဟော၏။ ထိုရဟန်းသည် ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော မဟာစောရ သာသနာ့တွင်း ခိုးသူကြီးပေတည်း။

ဤသို့ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခဲ့သော ခိုးသူကြီး ငါးဦး တို့တွင် ပဉ္စမ ငါးယောက်မြောက်သော ခိုးသူကြီးသည် ကြွင်းသော ခိုးသူကြီးလေးယောက်တို့ထက် လွန်ကဲသော ခိုးသူကြီးပေတည်း။ ထို့ကြောင့် ဈာန် မဂ် ဖိုလ်ကို မရပဲ “ငါရ၏” ဟု ပြောဆိုသော ရဟန်းသည် အကျိုးမရှိချေ။

အပြစ်သာလျှင် ထိပေရကား သာသနာတော်ထမ်း ရဟန်း
မှန်သမျှ ပြောင့်စင်းသော စိတ်ထားဖြင့် လိမ်လည်လှည့်
ဖြားမှုကို ဝေးဝေးမှ ရှောင်ရှားသင့်လှပေသတည်း။

ရနိုးထင်ကာ ပြောသူမှာ

“အဓိမာန” ခေါ်သော မဂ်ဖိုလ်ကို မရသေးပဲ ရသည်
ထင်၍ ပြောဆိုမှုသည် အပြစ်မရှိချေ။ ထိုစကားကို ချဲ့၍
ဆိုဦးအံ့။ ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်အခါ၌ များစွာသော
ရဟန်းတို့သည် အပြင်းအထန် အားထုတ်အပ်သော တရား
အကျင့်ရှိကြသောကြောင့် ကိလေသာရာဂတို့သည် သမု-
စ္ဆေဒအားဖြင့် မပြတ်စဲသော်လည်း အတော်ကြာမြင့်စွာ
ငြိမ်းအေးနေခဲ့ရကား အရိယာမဂ်ကို ရပြီအထင်နှင့်
“ငါတို့သည် အရဟတ္တမဂ်ကို ရကြကုန်ပြီ” ဟု ပြောကြား
ကြကုန်၏။

ထိုသို့ ပြောကြားပြီးနောက် အားထုတ်မှု ဝီရိယ
ဓာတ်အား အတန်ငယ် ပြော့ညံ့သွားလေရာ “မီးဝေး
ချိပ်မာ” ဆိုသကဲ့သို့ ကိလေသာရာဂတို့သည် ထပ်မံ
ပေါ်ပေါက်၍ လာခဲ့ကြပြန်ကုန်၏။ ထိုအခါ “ငါတို့သည်
ကိလေသာရာဂ ကုန်ခန်း၍ ရဟန္တာဖြစ်ပြီအထင်နှင့်
ပြောကြားမိခဲ့ကြလေပြီ။ ငါတို့သည် ပါရာဇိက ကျကြကုန်
ပြီလော” ဟူသော သံသယမှုဖြစ်သောကြောင့် ဘုရားရှင်

အား လျှောက်ထားကြလေရာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားက “အညတြ အဓိမာနာ” ဟု အနုပညတ်ကို ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့သည်ကို ထောက်ဆ၍ ရသည်ထင်၍ ပြောကြားမှုသည် အပြစ်မရှိဟု သိရှိပေရာ၏။

အဓိမာန ရကြသည်ဆို ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်

ဤအရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရပဲလျက် ရ၏ဟု အဓိမာန ဖြစ်ကြ၏ဟုရာတွင် ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှ အဓိမာန ရနိုးခြင်း ဖြစ်ကြသနည်း...ဟု မေးပါမူ သောတာပန်-သကဒါဂါမ်-အနာဂါမ်ဟု ဆိုအပ်သော အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိမရသေးသော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်တို့၌ ရနိုးခြင်း အဓိမာန မဖြစ်ကြချေ။ ထို့ကြောင့် ပါရာဇိကကဏ္ဍဌကထာ၌-

အရိယသာဝကဿ တာဝ နုပ္ပဇ္ဇတိ။

အရိယသာဝကဿ၊ အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ်ကို ရပြီးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။

ဤသို့ မိန့်ဆိုသည်ကို ထောက်ဆ၍ သိရပေမည်။ အဘယ်ကြောင့် ထို အောက်မဂ္ဂဌာန် အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အဓိမာနရနိုးခြင်း မဖြစ်ကြသနည်းဟု မေးမူ

အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ်ကို ရပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
မဂ်ဖိုလ်ကို ရပြီးသည့်နောက်—

- ၁။ မိမိရပြီးသော မဂ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊
- ၂။ မိမိရပြီးသော ဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊
- ၃။ နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊
- ၄။ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊
- ၅။ မပယ်ရသေးသော ကြွင်းကျန်သော ကိလေသာ
ကို ဆင်ခြင်ခြင်း—

ဤငါးတန်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဝီထိများ ဖြစ်ကြ
ရကား ကောင်းစွာဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသောကြောင့်၎င်း၊
အရိယာတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို သိခြင်း၌ ယုံမှားမှုမရှိ
ကြသောကြောင့်၎င်း ရနိုးခြင်းအဓိမာန မဖြစ်ကြချေဟု
ဖြေဆိုရပေမည်။

ဒုဿီလဿ နုပ္ပဇ္ဇတိ။

ဒုဿီလဿ၊ အကျင့်သီလမရှိသော ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်
အား။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ သီလမရှိသော ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်အား
လည်း ရနိုးခြင်း အဓိမာနမဖြစ်ချေဟူ၍ အဋ္ဌကထာဆရာ
မိန့်မှာခဲ့ပြန်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့် မဖြစ်သနည်းဟု
မေးသော် ထိုဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်သည် အရိယာတို့၏ မဂ်ဖိုလ်

ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ရလိုခြင်း မရှိသောကြောင့်တည်း ဟု
ဖြေဆိုရပေလိမ့်မည်။

သီလာတောဘိ ပရိစ္ဆတ္တကမ္မဋ္ဌာနဿ၊
နိဒ္ဒါရာမတာဒိမနုယုတ္တဿ နုပ္ပဇ္ဇတိ။

သီလာတောဘိ၊ သီလပင်ရှိသော်လည်း။ ပရိစ္ဆတ္တကမ္မ-
ဋ္ဌာနဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စွန့်သော။ နိဒ္ဒါရာမတာဒိ၊
အိပ်ခြင်း၌သာ မွေ့လျော်သောအဖြစ် စသည်ကို။ အနု-
ယုတ္တဿ၊ ယှဉ်သောသူအား။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ် -

ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ၌ လာသောကြောင့် သီလရှိသောသူပင်
ဖြစ်သော်လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စွန့်လွှတ်ထား၍ ကြိုးစားမှု
မရှိပဲ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ စားခြင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊
အပေါင်းအဖော် တပည့်လက်သား ဒါယကာ ဒါယိကာမ
တို့၌ မွေ့လျော်မှု၊ ကျောင်းကန်တိုက်တာ ဥစ္စာပစ္စည်း
ဥယျာဉ်ခြံမြေ စသည်တို့၌ မွေ့လျော်မှုရှိသော သူအား
လည်း ထိုအဓိမာနရနိုးခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ဟု သိမှတ်
ပါလေ။

အဓိမာန ဖြစ်ကြသောသူ

စင်စစ်သော်ကား ကောင်းစွာစင်ကြယ်သော သီလ
ရှိသည်ဖြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အာရုံတို့၌ မမေ့မလျော့
စေပဲ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြား၍ အကြောင်းပစ္စည်းကို

သိမ်းဆည်းသောအားဖြင့် သင်္ခါရတရားတို့ကို လက္ခဏာ
ရေးတင်လျက် ဆင်ခြင်သော အာရဒ္ဓဝိပဿက ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင် ဤရနိုးခြင်း အဓိမာနသည် ဖြစ်နိုင်
ထင်နိုင်၏ဟု သိရှိပါလေ။

ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာပြောဆိုရာ

မိမိ၌ထင်ရှားရှိသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောဆိုသော
ရဟန်းသည်—

ယော ပန ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နဿ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ
အာရောစေယျ၊ ဘူတသ္မိံ ပါစိတ္တိယံ။

ယော ပန ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ အနုပ-
သမ္ပန္နဿ၊ လူသာမဏေအား။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ စျာန်
မဂ်ဖိုလ်တရားကို။ အာရောစေယျ၊ ပြောကြားငြားအံ့။
ဘူတသ္မိံ၊ ဟုတ်မှန်သည်ရှိသော်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်
အာပတ်သင့်၏ ဟူသော သိက္ခာပုဒ်အရ ပါစိတ်အာပတ်
သင့်ပေသည်။ သို့သော်လည်း—

အနုပသမ္ပန္နော နာမ ဘိက္ခုဉ္စ ဘိက္ခုနိဉ္စ
ထပေတော အဝသေသော အနုပသမ္ပန္နော နာမ—

ဟူသော ပဒဘာဇနီပါဠိတော်ကို ထောက်ဆ၍ ရဟန်း
ယောကျ်ား ရဟန်း မိန်းမတို့အား ပြောကြားခဲ့သော်

ထိုပါစိတ်အာပတ် မသင့်ချေ။ လူ သာမဏေတို့အား
ပြောကြားမှသာလျှင် ပါစိတ်အာပတ် သင့်နိုင်ပေသည်။
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ဟူသည်လည်း -

၁။ ဈာနဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၊

၂။ မဂ္ဂဖလဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ -

ဟူ၍ နှစ်မျိုး နှစ်စား ရှိခဲ့ပေသည်။ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် (၁)
ဈာနဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသည် ပုထုဇဉ် အရိယာနှစ်ဌာနလုံး
နှင့် သက်ဆိုင်ပေသည်။ (၂) မဂ္ဂဖလဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ
သည်ကား ပုထုဇဉ်တို့နှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။ အရိယာ
တို့နှင့်သာ သက်ဆိုင်ပေသည်။

ထိုစကားကို အကျယ်ချဲ့၍ ဆိုပါဦးအံ့။ ဤလောက၌
လောကီဈာန် အဘိညာဉ်တို့သည် လူတို့၏ ပြုလုပ်နေကျ
ဒါန သီလ စသော ပုညကြိယာ ဆယ်ပါး ကုသိုလ်တရား
တို့ထက် လွန်မြတ်သောကြောင့် ဥတ္တရိ မနုဿ ဓမ္မဟု
ခေါ်ဆိုကြပေကုန်၏။ ထို ဈာန် အဘိညာဉ်တရားတို့ကို
ပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့လည်း ရရှိနိုင်ကြကုန်၏။ ထိုဈာန်
အဘိညာဉ်ရသော ပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့သည် မိမိရသော
ဈာန် အဘိညာဉ်တို့ကို လူဒါယကာတို့အား လာဘ်အပူ
ဇော်သက္ကဋ္ဌာရကို ငဲ့ကွက် ရည်ရွယ်၍ မပြောကြားသင့်၊
မပြောကြားအပ်။ ပြောကြားမိခဲ့သော် ပါစိတ်အာပတ်
သင့်ပေသည်။

သေခါနီးကာလ စသည်တို့၌ အတင်း အကြပ် နှိပ်စက်၍ မေးမြန်းခဲ့သော် လာဘ် အပူဇော် သက္ကာရကို မငဲ့ ကွက်ပဲ ပြောမှုကား အာပတ်သင့်ခြင်းမှ ကင်းလွတ် နိုင်ဖွယ်ရာ ရှိပေလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ် နှစ်ခုလုံး၏ မူလအတ္ထုပ္ပတ္တိကို မျှော်ကြည့်လျှင် လာဘ်အပူဇော်ကို ငဲ့ကွက်၍သာ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန် သောကြောင့်ပင်တည်း။ မဂ်ဖိုလ်ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကိုကား ပုထုဇဉ်တို့ မရရှိသေးသောကြောင့် ဤအရာ၌ လျဉ်းပါး ဖွယ် မရှိချေ။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ် မပြောဆို

ဤသို့လျှင် ပုထုဇဉ်များ စွာနုဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောဆိုနိုင်ကြသော်လည်း အရိယာပုဂ္ဂိုလ် များသည် စွာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို လှူသာမဏေတို့အား မပြောကြား ကြကုန်။ ထို့ကြောင့် ပါစိတျာဒိအဋ္ဌကထာ၌ —

ဘူတမ္ပိ ပုထုဇ္ဇနာ အာရောစေသုံ၊ န အရိယာ။
အရိယာနုဉ္စိ ပယုတ္တဝါစာ နာမ နတ္ထိ။

ဘူတမ္ပိ၊ ဟုတ်မှန်သည်ကိုလည်း။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထုဇဉ် တို့သည်။ အာရောစေသုံ၊ ပြောဆိုကြကုန်၏။ အရိယာ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ န အာရောစေသုံ၊ မပြောဆို

ကြကုန်။ ဟိ ကသွာ၊ အဘယံကြောင့်နည်း ဟူမူကား။
အရိယာနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပယုတ္တဝါစာ နာမ၊
ဝိညတ်နှင့် ယှဉ်သောစကားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ-

ဟူ၍ မိန့်ဆိုအပ်ခဲ့လေပြီ။ ထိုသို့ပင် ဝစီဝိညတ်ဖြင့်
မပြောဆိုသော်လည်း မိမိ၏ အရဟတ္တမဂ် စသော ဂုဏ်
ကျေးဇူးတို့ကို လာဘ်အပူဇော်ကို ငဲ့ကွက်၍ ပြောကြား
ကြကုန်သော တပါးသော ပုထုဇဉ်တို့ကို တားမြစ်ပိတ်ပင်
ရမည်။

(ဥပမာ) မိမိ၏ အရဟတ္တမဂ် စသော ဂုဏ်ကျေးဇူး
တို့ကို မိမိ၏ တပည့် ဒါယကာတို့က “ဆင်ဖြူတော်မှီခို၍
ကြံစပ်” ဟူသော စကားကဲ့သို့ ဆရာ၏ လာဘ်လာဘ
အပူဇော်ကို မှီခိုလိုရကား “တို့ဆရာသည် ရဟန္တာပု”
စသည်ဖြင့် ပြောကြားနေသည်ကို ကြားသိရသော် “ဤသို့
မပြောကြားကြကုန်လင့်” ဟု တားမြစ်ပိတ်ပင်ရမည်-ဟု
ဆိုလိုပေသည်။ ဤသို့ တားမြစ်မှု မပြုခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်
လာသော ဆွမ်း သင်္ကန်း စသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို
တားမြစ်မှု မပြုမိသောကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု မသိ
ခဲ့ရကား သာယာမိကြပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ၌ ဝစီဝိညတ်
ဖြင့် မပြောသော်လည်း တားမြစ်ရမည့်အရာ၌ မတားမြစ်
မိသောကြောင့် အာပတ်သင့်ကြလေကုန်၏။ အကယ်၍

သိခဲ့ပါမှုကား လိုလားသာယာမှု မရှိကြကုန်ဟူသော
ပြန်ဘက် စကားကိုလည်း သိပေရာ၏။

ပြောသင့်သောအခါ ပြောသည်သာ

“အရိယာနုဉ္စိပယုတ္တဝါစာ နာမ နတ္ထိ” ဟူသောစကား
သည် လာဘ်အပူဇော်သက္ကာရ စသည်တို့ကြောင့်ကား
မပြော၊ တပါးသောအခါ ပြောသင့်ရာကာလတို့၌ကား
ပြောဆိုသေး၏ ဟူသော အကြွင်းအကျန်ထား၍သိရ
ပေမည်။

ထို့ကြောင့် ပါစိတျာဒိအဋ္ဌကထာ၌—

ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ ဟိ အန္တရာ ဝါ၊
အတိကခုယမာနေန ဥပသမ္ပန္နဿ ဘူတံ
အာရောစေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ ဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်
ပြုသောအခါ၌၎င်း။ အန္တရာ ဝါ၊ တပါးသောအခါ၌၎င်း။
အတိကခုယမာနေန၊ အနိုင်အထက် မေးသဖြင့်။ ဥပ-
သမ္ပန္နဿ၊ ရဟန်း ပဉ္စင်းဖြစ်သောသူအား။ ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်
သော စျာန် မဂ် ဖိုလ်တရားကို။ အာရောစေတုံ၊ ပြော
ကြားခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏—

ဟူ၍ မိန့်ဆိုရကား ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး အခါကာလ၌၎င်း၊
အနိုင်အထက်ပြု၍ မေးရာ၌၎င်း ရဟန်း ပဉ္စင်းဖြစ်သော

သူအား ပြောကြားသင့်၏။ လူသာမဏေတို့အား ပြော
ကြားရန်အခွင့်ကိုကား မိန့်ဆိုတော်မမူခဲ့ချေ။

ထိုမှတပါး ပြောကြားနိုင်ရာ ခွင့်အခါ

မထင်ရှားသော ရွာငယ်တရွာ၌ မထေရ်ကြီးတပါးနှင့်
မထေရ်ငယ်တပါးတို့သည် ဆွမ်းခံဝင်လျက် ရွာတွင်းသို့
လှည့်လည်ကြစဉ် ရှေးဦးစွာသော အိမ်တအိမ်မှ ပူပူ
နွေးနွေး တယောက်ချီမျှသော ယာဂုဏလေးကို ရရှိကြ
ကုန်၏။

ထိုအခါ မထေရ်ကြီးသည် လေနာရောဂါရှိရကား
“ဤယခု ရလာသောယာဂုပူပူကလေးသည် ငါ၏ လေနာ
ရောဂါနှင့် သင့်လျော်လှပေ၏။ ဤယာဂုမအေးမီ ငါ
သောက်အံ့” ဟု ကြံလျက် တံခါးခုံပြုလုပ်ထားသော
သစ်သားတုံး၌ ထိုင်တော်မူကာ သုံးဆောင်တော်မူသည်
ရှိသော် မထေရ်ငယ်သည် “ဤရဟန်းကြီးသည် အလွန်
ငတ်မွတ်စွာ၏။ ငါတို့အား ရှက်စဖွယ်ကို ပြုဘိ၏” ဟု ကဲ့ရဲ့
ပြောဆိုလေ၏။

ထိုရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့၍ ကျောင်း
သို့ပြန်ရောက်ခဲ့သည်ရှိသော် မထေရ်ကြီးသည် မထေရ်ငယ်
အား “ငါ့ရှင် သင့်အား ဤသာသနာတော်၌ ထောက်

တည်ရာ ရှိပြီလော။ (ဝါ) မဂ်တပါးပါးကို ရပြီလော” ဟု
မေးတော်မူ၏။

ထိုအခါ “အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် သောတာ-
ပတ္တိမဂ်ကို ရပြီးပါပြီဘုရား” ဟု မထေရ်ငယ်က ပြန်ကြား
လျှောက်ထားလေရာ “ငါ့ရှင် ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့လျှင် အထက်
မဂ်အကျိုးငှါ အားထုတ်ခြင်းကို မပြုနှင့်တော့။ သင်သည်
ရဟန္တာကို စွပ်စွဲမိသော အရိယူပဝါဒကံ ထိုက်လေပြီ” ဟု
မထေရ်ကြီးက ပြောဆိုသော သာဓကကို ထောက်ဆ၍
သူတပါးက မေးမြန်းစိစစ်မှုရှိသော်လည်း မိမိအရိယာ၏
အဖြစ်ကို ဖော်ထုတ်ပြောဆို၍ အရိယူပဝါဒကံ ထိုက်သော
သူအား တောင်းပန်စေ၏။ ထို့ကြောင့် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို
မပြောအပ်ဟု ဆိုသော်လည်း လာဘ်အပ္ပဇော်သက္ကာရကို
ငဲ့ကွက်၍ကား မပြောအပ် မပြောသင့်ချေ။ အရိယူပဝါဒကံ
ထိုက်သောသူအား သနားသဖြင့် ထိုကံမှ လွတ်စေရန်
အလို့ငှါ ပြောမည်ဆိုလျှင် ပြောသင့်၏-ဟူသော သဘာဝ
ယုတ္တိတို့နှင့် နှိုင်းညှိ၍ သိနိုင်ပေရာ၏။

ရဟန္တာမဟုတ်သူကို ရဟန္တာဟုဆို

ရဟန္တာမဟုတ်သူကို ရဟန္တာဟု ပြောဆိုသောသူသည်
အဘယ်သို့သော အကျိုးအမြတ်ကို ခံစားရမည်နည်း ဟူ
သော အမေးပုစ္ဆာ စကားရပ်၌ ရဟန္တာမဟုတ်သူကို
ရဟန္တာဟု ပြောဆိုခြင်းသည်ကား -

၁။ ရဟန္တာ မဟုတ်သော သီလဝန္တ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ရဟန္တာဟုထင်မှတ်၍ ဖြူစင်သော စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ရဟန္တာဟု သမုတ်ခြင်းတမျိုး၊

၂။ ရဟန္တာမဟုတ်သော ဒုဿီလပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သီလဝန္တ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရဟန္တာ မဟုတ်ဟု သိလျက် လာဘ်လာဘကို မျှော်လင့်၍ ရဟန္တာဟု သမုတ်ခြင်းတမျိုး၊

၃။ ရဟန္တာ မဟုတ်သော မက္ခလိ ဂေါသာသကဲ့သို့သော ဒုဿီလ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးအား လာဘ်လာဘကို ငဲ့၍ဖြစ်စေ၊ မငဲ့ကွက်ပဲ ဖြစ်စေ ရဟန္တာဟု သမုတ်ခြင်းတမျိုး -

ဤသို့အားဖြင့် သုံးမျိုးသုံးစား ရှိပေသည်။ ထိုသုံးမျိုးသုံးစားတို့တွင် ရဟန္တာမဟုတ်သော သီလဝန္တ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ရဟန္တာဟုထင်မှတ်၍ ဖြူစင်သော စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ရဟန္တာဟု သမုတ်ပြောဆိုခြင်း၊ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခြင်းမျိုးသည် အပြစ်မရှိချေ။ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတို့နှင့်သာလျှင် ပြည့်စုံနိုင်ပေရာ၏။

(သာဓကကိုပြရသော်) ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်အခါက သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဏ္ဏားတယောက်သည် ရဟန်းတို့ကို ပင့်ဖိတ်ရာတွင် “ရဟန္တာ အရှင်

ကောင်းတို့ ကြွတော်မူကြပါကုန်လော့၊ ရဟန္တာ အရှင်
ကောင်းတို့ ထိုင်တော်မူကြပါကုန်လော့၊ ရဟန္တာ အရှင်
ကောင်းတို့ ဘုဉ်းပေးတော်မူကြပါကုန်လော့”ဟု ရဟန္တာ
ဟူသော ထင်မှတ်မှုဖြင့် ရဟန္တာဟူသော စကားလုံးတို့ကို
သုံးနှုန်းပြောဆို၍ ပင့်ဖိတ်လေ၏။

ရဟန်းတော် အရှင်သုမြတ်တို့ကလည်း “ငါတို့သည်
ရဟန္တာများ မဟုတ်ကြကုန်၊ ဤပုဏ္ဏားသည် ရဟန္တာ
ဟူသော စကားလုံးတို့ဖြင့် သုံးနှုန်းခေါ်ဝေါ်၏။ ငါတို့
သည် အဘယ်သို့ ပြုကျင့်ရပါကုန်အံ့နည်း”ဟု သံသယ
ကုက္ကုစွဖြစ်၍ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား လျှောက်ထား
ကြလေသော် “အနာပတ္တိ ဘိက္ခဝေ ပဿာဒဘညေ၊ ရဟန်း
တို့ ကြည်ညို၍ ပြောဆိုရာ၌ အာပတ်မသင့်”ဟု ခွင့်ပြု
တော် မူခဲ့လေ၏။

ဤသာဓက၌ ပုထုဇဉ်ရဟန်းကို ရဟန္တာဟု သမုတ်
ပြောဆိုသော ပုဏ္ဏားသည် မည်သည့်အပြစ်ရှိ၏ဟု ပါရာဇိ-
ကကဏ္ဍ ပါဠိတော်၌၎င်း၊ ထိုဝတ္ထုသဘာဝက၏အဖွင့် သံဝဏ္ဏ-
နာ ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌၎င်း ဖွင့်ဆိုထားမှု
များစိုးစဉ်းမျှ မရှိသောကြောင့် အပြစ်မရှိ အပြစ်မသင့်ဟု
မှတ်ယူရပေမည်သာ ဖြစ်သတည်း။ ထိုသို့ အပြစ်မသင့်
သည်ထက်လည်း—

တံ ပနဿ ပသာဒဘညံ သဒ္ဓါစရိတတ္တာ
အတ္တနော သဒ္ဓါဗလေန သမုဿာဟိတဿ ဝစနံ။

ဟူသော ပါဠိဖြင့်ပင်လျှင် ထိုပုဏ္ဏားသည် သဒ္ဓါစရိတ်
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သဒ္ဓါတရား၏ အစွမ်းအားဖြင့်
ဆိုကြောင်းကို သမ္ဘာဝနတ္ထ ချီးမွမ်းသော အနက် ပါရှိ
သော စကားရပ်ဖြင့်ပင်လျှင် အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်ဆို၍
ထားရှိသည်ကိုလည်း သတိပြုသင့် လှပေသေးသည်။
ထို့ကြောင့် ရဟန္တာမဟုတ်သော သီလဝန္တ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်
အား ရိုးသားဖြူစင်သော သဒ္ဓါတရားဖြင့် ရဟန္တာဟု
ထင်မှတ် ပြောဆိုမှု ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှုတို့သည် ပုည-
ကြိယာကုသိုလ်ခုသည်သာလျှင် တိုးပွားဖွယ်ရာ ရှိပေသည်။

ဤအရာ၌ သတိပြုဖွယ် စကားတရပ်ကို ကြားညှပ်၍
ဆိုဦးအံ့။ ရဟန္တာမဟုတ်ပဲ ရဟန္တာဟု သမုတ်ခြင်းခံရ
သော ရဟန်းသည် သူတပါးကပင် သမုတ် ပြောဆိုပါ
သော်လည်း ထိုသို့ ပြောဆို သမုတ်ခြင်းကို အကြောင်း
ရင်းခံ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသောဆွမ်း-သင်္ကန်း-ကျောင်း-ဆေး-
ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ပျော်ပါး ရှင်လန်းစွာဖြင့် မသုံး
ဆောင်အပ်၊ မသုံးဆောင်ထိုက်ချေ။

ထို့ကြောင့် ပါရာဇိကကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ၌—

ဧဝံ ဝုစ္စမာနေန ပန ဘိက္ခုနာ န ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေ-
နေဝ ပစ္စယာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ“အရဟတ္တသမ္ဘာ

ပိကံ ပဋိပဒံ ပရိပူရေဿာမိတံ ဧဝံ ယောဂေါ
ကရဏိယော။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စမာနေန၊ ရဟန္တာဟု ဆိုအပ်သည်ရှိ
သော်။ ဘိက္ခုနာ ပန၊ ရဟန်းသည်ကား။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌနေဝ၊
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်၍သာလျှင်။ ပစ္စယာ၊ ဆွမ်းစသော
ပစ္စည်းတို့ကို။ န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ၊ မသုံးဆောင်အပ်ကုန်။
အရဟတ္တသမ္ဘာပိကံ၊ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်စေတတ်
သော။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်ကို။ ပရိပူရေဿာမိတံ၊ ဖြည့်ကျင့်
တော့အံ့ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ယောဂေါ၊ လုံ့လကို။ ကရဏိ-
ယော၊ ပြုအပ်၏—

ဟူ၍ မိန့်ဆိုရကား “ငါသည် ရဟန္တာ၏အဖြစ်သို့ ရောက်
စေတတ်သော အကျင့်ကို ဖြည့်ကျင့်တော့အံ့” ဟုနှလုံး
သွင်းကြံဆ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြိုးအားထုတ်ရန် သင့်လှပေ၏။

လာဘ်ကိုမျှော်ကာ မပြောရာ

၂။ ရဟန္တာမဟုတ်သော ဒုဿီလပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊
သီလဝန္တပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရဟန္တာမဟုတ်ဟု
သိလျက် လာဘ်အပူဇော်ကို မျှော်လင့်၍ ရဟန္တာဟု ပြော
ဆိုခြင်းသမုတ်ခြင်းမျိုးကို မပြောဆိုအပ် မသမုတ်အပ်ချေ။

သီလဝန္တပုထုဇဉ်ကို ရဟန္တာဟုသမုတ်ရာ၌ သမုတ်ခံ
ရသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုက်သင့်သလောက် သိလဖြင့်

စင်ကြယ်ပါသော်လည်း သမုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပင်ကိုယ်
မူလထားရှိရင်း သဘောထားကပင် မချိုးမဖြောင့်ရကား
လိမ်လည်မှု မုသာပါဒကံ သင့်ရောက် နေပေသည်။
ထို မုသာဝါဒ ကံကြောင့် အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်
ရမည်သာဖြစ်ပေ၏။ ကုသိုလ် ဖြစ်ရန်အချက် ၎င်းတို့အတွက်
တကွက်မျှမရှိချေ။ ထို့ကြောင့် စတုက္ကဂုံတ္ထရပါဠိတော်
ကမ္မဝဂ် မုသာဝါဒီသုတ်၌—

စတုဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာ-
ဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ
စတုဟိ။ အတ္တနာ စ မုသာပါဒီ ဟောတိ။ ပရဉ္စ
မုသာဝါဒေ သမာဒပေတိ။ မုသာဝါဒေ စ သမ-
နုညောဟောတိ။ မုသာဝါဒဿ စ ငဏ္ဍိဘာသတိ။
ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတုဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာ-
ဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရယေ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။
ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသောသူကို။
နိရယပါလေဟိ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ အာဘတံ၊ ဆောင်ယူ
၍။ နိက္ခိတ္တော ယထာ၊ ချထားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတိုင်း။
နိရယေ၊ ငရဲ၌။ နိက္ခိတ္တော၊ ချထားအပ်၏။ စတုဟိ၊
လေးပါးကုန်သော။ ကတမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အဘယ်တရား
တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသောသူကို။ နိရယပါလေ-

ဟိ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ အာဘတ်၊ ဆောင်ယူ၍။
 နိက္ခိတ္တော ယသ၊ ချထားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။
 နိရယေ၊ ငရဲ၌။ နိက္ခိတ္တော၊ ချထားအပ်သနည်း။ အတ္တနာ၊
 မိမိသည်။ မုသာဝါဒီ၊ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်သော
 စကားကို ဆိုခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပရဉ္စ၊
 သူတပါးကိုလည်း။ မုသာဝါဒေ၊ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန်
 မမှန်သောစကား၌။ သမာဒပေဘိ၊ ဆောက်တည်စေ၏။
 မုသာဝါဒေ စ၊ ချွတ်ယွင်း ဖောက်ပြန် မမှန်သောစကား
 ၌လည်း။ သမနုညော၊ နှစ်သက်ဘက်သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ မုသာဝါဒဿ စ၊ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်
 သောစကား၏လည်း။ ဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ဘာသတိ၊
 ဆို၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။
 ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ဤတရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ
 သောသူကို။ နိရယပါလေဟိ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ အာဘတ်၊
 ဆောင်ယူ၍။ နိက္ခိတ္တော ယသ၊ ချထားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊
 ဤအတူ။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ နိက္ခိတ္တော၊ ချထားအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်း မြန်မာပြန် သွင်းဦးအံ့။

၁။ ချစ်သားရဟန်းတို့ မိမိသည် ချွတ်ယွင်းဖောက်
 ပြန် မမှန်သောစကားကို ဆိုခြင်း။

၂။ သူတပါးကိုလည်း ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်
 သောစကား၌ ဆောက်တည်စေခြင်း။

၃။ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်သောစကား၌ နှစ်သက်ခြင်း။

၄။ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်သောစကား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုခြင်း။

ဤလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ငရဲ၌ကျဆောက်ရပေမည်ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်ကို မျှော်ထောက်၍ မုသာဝါဒကံ၏ အပြစ်ကြီးလေးမှု ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ အပြစ်စုမှ ကောင်းကောင်းကြီး ရှောင်ရှားသင့်လှပေသတည်း။

ဒုဿီလကို ရဟန္တာဟုဆို

ဒုဿီလ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဒုဿီလမှန်းသိလျက် လာဘ်လာဘကို မျှော်ဆ၍ ရဟန္တာဟု သမုတ်ပြောဆိုရာ၌ သီလဝန္တ ပုထုဇဉ်ဟု သိလျက်နှင့် ရဟန္တာဟု သမုတ်ပြောဆိုသောသူ၏ အပြစ်ထက် ကြီးလေးသော မုသာဝါဒကံ သင့်စောက်ပေတော့၏။ ထိုစကားကို ထင်ရှားစေဦးအံ့။ ရဟန္တာမဟုတ်သော ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ် ကို မိမိလည်း ဆည်းကပ် သူတပါးကိုလည်း ဆည်းကပ်စေသောကြောင့် စက်ဆုပ်အပ်သည်ဖြစ်၍ မမှီဝဲ မဆည်းကပ်ထိုက်သောသူကို မိမိလည်း မှီဝဲဆည်းကပ် သူတပါးကိုလည်း မှီဝဲဆည်းကပ်စေသည် မည်၏။

ထိုသို့ မှီဝဲဆည်းကပ်သောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်၌ ကျင်ကြီး
 တွင်းသို့ ကျရောက်နေသော မြေကို ဆယ်ယူသော
 ယောက်ျားမိုက်သည် မိမိကို ထိုမြေမကိုက်ခဲသော်လည်း
 ကျင်ကြီးဖြင့် လိမ်းကျံခြင်းကို ခံရဘိသကဲ့သို့ ထိုဒုဿီလ၏
 ပြုပုံမူပုံ ဒုစရိုက်အမှုသို့ အတုလိုက်သည်ဖြစ်စေ မလိုက်သည်
 ဖြစ်စေ “ဤသူသည် ယုတ်မာသော ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်တည်း
 ဟူသော အဆွေခင်ပွန်း အမှီသဟဲ ရှိသောသူတည်း”
 ဟူသော မကောင်းသော ကျော်စောခြင်း ဂုဏ်သတင်း
 ဖျတ်ညံ့ခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကြကုန်လတ္တံ့။

တမလွန်ဘဝ၌လည်း ကျင်ကြီးတွင်းသို့ ကျရောက်
 သော မြေကိုဆယ်ယူသော ယောက်ျားမိုက်ကို ထိုမြေသည်
 ကိုက်ခဲခဲ့သည်ရှိသော် သေမှုလည်း သေရာ၏။ သေလောက်
 သော နေဂါဝေဒနာကိုလည်း ခံစားရပေရာ၏။ ထို့အတူ
 ထိုဒုဿီလ၏ အမှုအရာ အတုအပသို့ လိုက်သည်ရှိသော်
 ဒုစရိုက်မှုတို့ကိုလည်း ကျူးလွန်မိရာ၏။ ဒုစရိုက်ကံကြောင့်
 လည်း အပါယ်ငရဲ၌ နစ်မုန်းဖွယ်ရာရှိပေသည်။

ထို့ကြောင့် ရှေးပညာရှိကြီးများတို့သည်—

ယုတ်သူရှောင်ခွါ၊ တူစွာပေါင်းအပ်၊ ကိုယ့်ထက်
 မြတ်၊ ပေါင်းအပ်လွန်မင်းစွာ—

ဟူ၍ စပ်ဆိုမိန့်ကြားတော် မူခဲ့ကြလေသည်။ အင်္ဂုတ္တရ-
 နိကာယ တိကနိပါတ် ပါဠိတော် ဇီဂုဏ္ဍိတဗ္ဗသုတ်၌လည်း—

နိဟိယတိ ပုရိသော နိဟိနသေဝီ၊
 န စ ဟာယေထ ကဒါစိ တုလျသေဝီ။
 သေဋ္ဌ မုပနမံ ဥဒေတိ ခိပ္ပံ၊
 တသ္မာ အတ္တနော ဥတ္တရိံ ဘဇေထ။

နိဟိနသေဝီ၊ မိမိအောက် သီလသမာဓိစသော ဂုဏ်နှင့်
 ယုတ်သောသူကို မှီဝဲလေ့ရှိသော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျား
 သည်။ နိဟိယတိ၊ သီလသမာဓိစသော ဂုဏ်မှ ဆုတ်ယုတ်
 ၏။ တုလျသေဝီ၊ မိမိနှင့် သီလသမာဓိစသော ဂုဏ်နှင့်
 တူသောသူကို မှီဝဲလေ့ရှိသော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျား
 သည်။ ကဒါစိ၊ တချိတခါမျှ။ န စ ဟာယေထ၊ သီလသမာဓိ
 စသော ဂုဏ်မှ မယုတ်လျော့ရာ။ သေဋ္ဌ၊ မိမိထက် သီလ
 သမာဓိ စသောဂုဏ်ဖြင့် မြတ်သောသူသို့။ ဥပနမံ ဥပန-
 မန္တော၊ ညွတ်ကိုင်းသောသူသည်။ ဥဒေတိ၊ သီလသမာဓိ
 စသောဂုဏ်တို့ဖြင့် တိုးတက်၏။ တသ္မာ၊ ဆိုခဲ့တဲ့ရှောင်း
 ထိုသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ အတ္တနော၊ မိမိထက်။
 ဥတ္တရိံ၊ သီလ သမာဓိစသောဂုဏ်ဖြင့် လွန်မြတ်သော
 သူကို။ ဘဇေထ၊ ဆည်းကပ်မှီဝဲရာ၏—

ဟူ၍ ဟောတော် မူသောကြောင့် ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်နှင့်
 မိမိသည်လည်း မပေါင်းသင်းအပ် မပေါင်းသင်းထိုက်၊
 ပေါင်းသင်းမှီဝဲရန် သူတပါးကိုသည်း မတိုက်တွန်းအပ်
 မတိုက်တွန်းထိုက်ချေ။ ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်ကို ရဟန္တာဟု

သမုတ်ခြင်းသည် သာမညအမြင်ဖြင့်ကြည့်လျှင်ပေပေါ့ပေါ့
ဟု ထင်နိုင်ကြသော်လည်း ရဟန္တာကို ပြစ်မှားမိသော
အရိယူပဝါဒကံနှင့်အတူဘူပင် ကြီးလေးသောအပြစ်ရှိ၏ဟု
သိရပေမည်။

အရိယူပဝါဒကံ ဟူသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်
မောဂ္ဂလ္လာန်ကို ပြစ်မှားမိသော ကောကာလိကရ ဘန်း၏
အပြစ်မျိုးကို ဆိုလိုပေသည်။ ကောကာလိကသည် အရှင်
သာရိပုတ္တရာ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်တို့အား “ယုတ်မာသော
အသိုဆိုးရှိ၏၊ ယုတ်မာသောအလိုနိုင်ငံသို့ လိုက်ပါ၏”
ဟု စွပ်စွဲပြောဆို၏။ ထိုသို့ပြောဆိုခြင်းကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်
ဘဝတွင် ခန္ဓာကိုယ်တွင် ဥသျှစ်သီးမှည့်ပမာဏရှိသော
အိုင်းအမာများ ပေါက်ကွဲလျက် သွေးတစက်စက်သို့ထွက်
ကာ သေရှာသို့ လားရရှာလေသည်။ သေဆုံးပြီးသည့်
နောက်တွင် ပဒုမငရဲ၌ ကျရောက် လောင်ကျွမ်းခြင်းကို
ခံရပေသည်။

ထိုအရိယူပဝါဒကံကို ကျူးလွန်မိသောသူသည် မိမိ
ကျူးလွန်မိသောအပြစ်မှ လွတ်ကင်း စင်ကြယ်လိုပါမူ
ပြစ်မှားမိသော ရဟန္တာအရှင်မြတ် သက်တောင့်ထင်ရှား
ရှိခဲ့ပါမူကား ထိုအရှင်မြတ်ထံသို့ သွားရောက် ဝန်ချ
တောင်းပန်ရပေမည်။ ထို ရဟန္တာ အရှင်မြတ်သည်
ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူပြီးသည် ဖြစ်အံ့။ ထိုအရှင်မြတ်၏

အလောင်းတော်ကိုသော်၎င်း၊ အလောင်းတော်တင်ထား
ရာ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကိုသော်၎င်း၊ မီးသင်္ဂြိုဟ်ရာ
ဌာနကို သော်၎င်း သွားရောက် ဝန်ချ တောင်းပန်ရပေ
မည်။ ဤသို့ တောင်းပန်ဝန်ချခြင်းကို ပြုခဲ့သော် လူနတ်
ချမ်းသာ မဂ်ဖိုလ်ချမ်းသာတို့ကို အကျင့်အားလျော်စွာ
ရနိုင်ပေသည်။ ထိုသို့တောင်းပန်ဝန်ချခြင်းကို မပြုခဲ့သော်
ငရဲအပါယ်ကို ဘယ်နည်းနှင့်မျှရှောင်တိမ်းမရ ကျရောက်
ရမည် အမှန်သာဖြစ်ပေသည်။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား ပြစ်မှားမိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်
မိမိ၏အရိယူပဝါဒကံမှ ကင်းလွတ်ရန် ကုစားပြုစုပုံနည်းကို
အကျယ်သိလိုပါမူ ပါရာဇိကကဏ္ဍအဋ္ဌကထာ ပဌမအုပ်
စာမျက်နှာ (၁၃၄) ၌၎င်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ ဒုတိယအုပ်
(စုတူပပါတဉာဏ်) အဖွင့်၌၎င်း ကြည့်ကြပါကုန်။

ဤဒုဿီလကိုရဟန္တာဟု သမုတ်ပြောဆိုသူသည်လည်း
ထို အရိယူပဝါဒကံနှင့် တူသော အပြစ် ရှိကြောင်းကို
အောက်ပါ သတပဒိကပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာဖြင့်ပင် သိသင့်
ပေသည်။

မင်းကွန်းဆရာတော်၏ အမေးလေးဆစ်ကဗျာ ၄၃

မင်းကွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အမေးပုစ္ဆာ
လေးဆစ်ကဗျာ

နှစ်ဦးသား ဗာလတို့ မိုက်ကြသည့်အနေ၊
တဦးသား ဗာလက ရဟန္တာ ကေန္တကို၊
ဤသူလျှင် ဒုဿီလဟု မြှက်ဟတုံပေ။

တဦးမှာ ဒုဿီလကို ရဟန္တာ ကေန္တဟု
ခွန်းနှုတ်က ဖွင့်ချေသည် ဆိုပုံလေလွန်ရိုင်း၊

နှစ်ပါးစုံ ထိုကံညစ်တွင် အပြစ်တွင် ဘယ်က
လေးတယ် မေး၏ချင်းနှိုင်း။

ဤ လေးဆစ်ကဗျာ၏ အဓိပ္ပါယ် ဆိုလိုရင်းမှာ
လူမိုက်တယောက်က ရဟန္တာအစစ်ကို ဒုဿီလဟု စွပ်စွဲ
ပြောဆိုမိသော အရိယူပဝါဒကံထိုက်၏။ တယောက်သော
လူမိုက်က ဒုဿီလကို ရဟန္တာဟု သမုတ်ပြောဆိုသော
အကုသိုလ်ဝစီဒုစရိုက်ကံကို ပြုမိ၏။ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏
အပြစ်ကံသည် အဘယ်ကံက အပြစ်သင့်၍ ကြီးလေးပါ
သနည်းဟု မေးလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ရှိပေသည်။

မန်လည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အဖြေဝိသဇ္ဇနာ
လေးဆစ်ကဗျာ

နှစ်ဦးသား ဗာလဘို့ မိုက်ကြသည့်အနေ၊

တဦးသား ဗာလက ရဟန္တာ ကေန္တကို ဤသူ
လျှင် ဒုဿီလဟု မြှက်ဟတုံပေ။

တဦးမှာ ဒုဿီလကို ရဟန္တာ ကေန္တဟု
ခွန်းနှုတ်က ဖွင့်ချေသည် ဆိုလေလွန်၍။

နှစ်ပါးစုံ ထိုကံညစ်မှာ အပြစ်ကယ် အတူရှိတယ်
ဖြေ၏မှန်တိုင်း။

ဤဝိသဇ္ဇနာလေးဆစ်ကဗျာ၏ ဖြေဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်
မှာ ရဟန္တာကို ဒုဿီလဟု ပြောဆိုခို၍ အရိယပဝါဒကံကို
ကျူးလွန်မိသူ၊ ဒုဿီလကို ရဟန္တာဟု ပြောဆိုမိသူ ဤ
လူမိုက်နှစ်ဦးတို့၏ အပြစ်သည် တူညီကြ၏ဟု ဖြေကြား
တော်မူခဲ့ပေသည်။ ထိုပရိယတ္တိဝိသာရဒ ပဋိပတ္တိမာမက
ဖြစ်တော်မူကြသော မင်းကုန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး
မန်လည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့၏ အမေး အဖြေ
ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာ လေးဆစ်ကဗျာတို့ကို ကဗျာဟူသော
သာမညအမြင်ဖြင့် မလေးမစား မပြုသင့်ချေ။ ထိုကဗျာ
သည် မည်သူတဦးတယောက်ကို စောင်းချိတ် ပြစ်တင်
လိုစိတ် ရှိတော်မူကြ၍ ရေးတော်မူကြသည်မဟုတ်ချေ။

ကဗျာ မည်ကာမျှ မတ္တမဟုတ်ပဲ ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာ
တို့နှင့် ညှိနှိုင်း၍ အများသိစေရန် ရည်သန်ရင်း
သမ္မာဆန္ဒတို့ဖြင့်သာ မေးမြန်းဖြေဆိုရေးသားထားတော်မူ
ခဲ့သော ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာကဗျာများ ဖြစ်ကြပေသည်။

ထိုကဗျာကို ရေးရာတွင် ဆရာတော်ကြီးများ ကိုး
ကား ရည်ရွယ်တော်မူသော ပါဠိတော်သာဓကကို အနက်
မြန်မာနှင့်တကွ ထုတ်ပြခဲ့ပေဦးအံ့။

ယော နိန္ဒိယံ ပသံသတိ၊

တံ ဝါ နိန္ဒတိ ယော ပသံသိယော။

ဝိစိနာတိ မုခေန သော ကလိံ၊

ကလိနာ တေန သုခံ န ဝိန္ဒတိ။

ယော၊ အကြင်လူမိုက်သည်။ နိန္ဒိယံ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော
ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပသံသတိ၊ ရဟန္တာဟု ချီးမွမ်း၏။
ယော၊ အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပသံသိယော၊
ချီးမွမ်းထိုက်၏။ တံ ဝါ၊ ထိုချီးမွမ်းထိုက်သော ရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ နိန္ဒတိ၊ အန္တိမ ဝတ္ထုဖြင့် စောဒနာ
လျက် ဒုဿီလဟု စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့၏။ သော၊ ထိုလူမိုက်သည်။
မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ ဝါ၊ စကားဖြင့်။ ကလိံ၊ အပြစ်ကို။
ဝိစိနာတိ၊ ဆည်းပူးသည်မည်၏။ တေန ကလိနာ၊ ထို
အပြစ်ကြောင့်။ သုခံ၊ လူ နတ် နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော
ချမ်းသာကို။ န ဝိန္ဒတိ၊ မရတော့ချေ—

ဟူ၍ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ စတုက္ကနိပါတ ပဌမပဏ္ဏာသက
ဘဏ္ဍာဂါမဝဂံ၌၎င်း၊ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် ဗြဟ္မ-
သံယုတ် ပဌမာဂ် တုရုဗြဟ္မသုတ် ကောကာလိကသုတ်
စသည်တို့၌၎င်း ဟောတော်မူခဲ့ပေသည်။ ပရိယတ္တိအမြင်
ရှိတော်မူကြသော ရဟန်းကဝိ ရှင်ကဝိ လူကဝိတို့သည်
ဤစာစောင်၌ ပါသော “ယော နိန္ဒိယံ” စသောပါဠိဂါထာ
နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ အလွယ်တကူ ကြည့်ရှုရန်အလို့ငှါ အဋ္ဌ-
ကထာမှ လာသော သံဝဏ္ဏနာအဖွင့်ကို ပါဠိမျှသာ ရေးပြ
ခဲ့ပေအံ့။

နိန္ဒိယန္တိ နိန္ဒိတဗ္ဗံ ဒုဿီလပုဂ္ဂလံ၊ ပသံသတီတိ
ဥတ္တမတ္ထေ သမ္ဘာဝေတွာ ခိဏာသဝေါတိ ဝဒတိ။
တံ ဝါ နိန္ဒတိ သော ပသံသိယောတိ ယော ဝါ
ပသံသိတဗ္ဗော ခိဏာသဝေါ၊ တံ အန္တိမပတ္ထုနာ
စောဒေန္တော “ဒုဿီလော အယ”န္တိ ဝဒတိ။
ဝိစိနာတိ မုခေန သော ကလိန္တိ သော တံ ပရာဓံ
မုခေန ဝိစိနာတိ နာမ။ ကလိနာ တေနာတိ တေန
အပရာဓေန သုခံ န ဝိန္ဒတိ။

ဤသို့သော အဋ္ဌကထာဖွင့်နှင့် ဂါထာပါဠိတို့ကို နှိုင်း
ယှဉ်၍ ကြည့်ရှုတော်မူကြကုန်ရာ၏။ ထို့နောက်တဝ အဋ္ဌ-
ကထာဖွင့်ပြခဲ့သည်ကား—

နိန္ဒိယပသံသာယ ဟိ ပသံသိယနိန္ဒာယ စ
သမကောဝ ဝိပါကော။

ဟိ သစ္စံ၊ ထိုကားမှန်၏။ နိန္ဒိယ ပသံသာယ စ၊
ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော ဒုဿိလပုဂ္ဂိုလ်ကို ရဟန္တာဟု ချီးမွမ်းခြင်း
ကြောင့်၎င်း။ ပသံသိယနိန္ဒာယ စ၊ ချီးမွမ်းထိုက်သော
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို အန္တိမဝတ္ထုဖြင့် စောဒနာ၍ ဒုဿိလဟု
ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝိပါကော၊ ငရဲသို့ ကျရောက်ခြင်း
တည်းဟူသော အကျိုးသည်၊ သမကောဝ၊ တူမျှသည်
သာလျှင်တည်း။

သာမညဖြစ်သော ဒုဿိလပုထုဇဉ်အား ရဟန္တာဟု
သမုတ်ပြောဆိုရာ၌ပင် ဤမျှ အပြစ်ကြီးလေးရကား
မကွလိဂေါသာလကဲ့သို့သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူရှိသော
တိတ္ထိဘက္ကဒွန်း ဒုဿိလပုထုဇဉ်တို့အား ရဟန္တာဟု သမုတ်
ပြောဆိုရာ၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း။
သာလွန်၍ အပြစ်ကြီးလေးတော့သည်သာလျှင်တည်း။

ဥပရိပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာကြီး၌လည်း—

ယာဝ တံ လဒ္ဓိံ နပ္ပဇဟန္တိ၊ သဂ္ဂေါပိ
မဂ္ဂေါပိ ဝါရိတောယေဝ (မ၊ဋ္ဌ၊၄။၂၆)။

ယေ၊ အကြင်လူမှိုက်တို့သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှ
လောက်သော ကာလပတ်လုံး။ တံ လဒ္ဓိံ၊ ထိုပုထုဇဉ်ကို

ရဟန္တာဟု ယူဆမိသော မိစ္ဆာအယူကို။ နပ္ပဇဟန္တိ၊ မစွန့်
လွှတ်ကြကုန်။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။
တေသံ၊ ထိုလူမိုက်တို့အား။ သဂ္ဂေါပိ၊ နတ်ရွာသုဂတိကို
၎င်း။ မဂ္ဂေါပိ၊ မဂ်ကို၎င်း။ ဝါရိတောယေဝ၊ တားမြစ်အပ်
သည်သာလျှင်တည်း ဟူ၍၎င်း—

ဥပရိပဏ္ဏာသဒ္ဓိကာကြီး၌လည်း—

နိန္ဒိယေ ပုထုဇ္ဇနဘာဝေ ဌိတံ ပါသံသံ အရိယ-
ဘာဝံ အာရောပေတွာ မိစ္ဆာလဒ္ဓိံ အဘိနိဝိဿ
ပဂ္ဂယံ ဝေါဟရဏတော သဂ္ဂေါပိ ဝါရိတော-
ယေဝ (မ၊ဋ္ဌ၊၃။၂၄၂)။

နိန္ဒိယေ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော။ ပုထုဇ္ဇနဘာဝေ၊ ပုထုဇဉ်၏
အဖြစ်၌။ ဌိတံ၊ တည်သောသူကို။ ပါသံသံ၊ ချီးမွမ်းထိုက်
သော။ အရိယဘာဝံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်သို့။ အာရောပေ-
တွာ၊ တင်၍။ တံ မိစ္ဆာလဒ္ဓိံ၊ ထိုမှားယွင်းသော မိစ္ဆာ
အယူကို။ အဘိနိဝိဿ၊ သက်ဝင်နှလုံးသွင်း၍။ ပဂ္ဂယ၊
ချီးမြှောက်၍။ ဝေါဟရဏတော၊ ပြောဆိုခြင်းကြောင့်။
သဂ္ဂေါပိ၊ နတ်ရွာသုဂတိကို၎င်း။ မဂ္ဂေါပိ၊ မဂ်ကို၎င်း။
ဝါရိတောယေဝ၊ တားမြစ်အပ်သည်သာလျှင်တည်း—

ဟူ၍၎င်း မိန့်ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဤသို့သော ဘုရား
ဟောဖော် ပါဠိတော်အစ-အဋ္ဌကထာအလယ်-ဋီကာဝယ်

အဆုံး အားလုံးသော ပညာရှိ အကျော်အမော်တို့က
အသီးအသီး အဝဝ သတိပေးတော်မူခဲ့ကြပါ၍ ဒုဿီလ
ပုထုဇဉ်ကို ရဟန္တာအသွင် ပြုလုပ်လျက် မည်သည့်နည်း
နှင့်မျှ မဆည်းကပ်ထိုက် မပူးဇာ်ထိုက်ကြောင်းကို သတိ
ပြုပေရာ၏။

ထိုအပြစ်ကို-ပျောက်စေလိုသော်

ယခု ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း သာမည ဒုဿီလ ပုထုဇဉ်
ကိုဖြစ်စေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိသော မက္ခလိဂေါသလကဲ့သို့
သော ဒုဿီလပုထုဇဉ်ကိုဖြစ်စေ လာဘ်လာဘကိုငဲ့ကွက်၍
သော်၎င်း၊ မငဲ့ကွက်မူ၍သော်၎င်း၊ ရဟန္တာဟု ပြောဆို
စွဲယူမိခဲ့သော် ထိုအပြစ်မှ ပျောက်ကင်းလိုပါမူ “ပျက်အစဉ်
ပြင်ခဏ” ဆိုသောစကားအတိုင်း ပညာရှိ တဦးတယောက်
ထံတွင် အယူဝါဒ မှားယွင်းမိခဲ့ကြောင်းကို ပြောဆိုဝန်ချ
၍ ထိုအယူကိုစွန့်ပယ်လျှင် ထိုအပြစ်ဘို့မှ ကင်းစင်လွင့်
ပျောက်လျက် အကျင့်အားလျော်သော ကောင်းကျိုး
ချမ်းသာတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်နိုင်ပေသည်။

မိစ္ဆာအယူကိုပယ်ဖျောက်၍ ကောင်းကျိုးချမ်းသာသို့
ရောက်ဘူးသော သာဓကကိုဆိုဦးအံ့။ ဘုရားရှင်လက်ထက်
တော်အခါ တိတ္ထိတို့အား ဘုရားဟု ထင်မှတ်စွဲယူ၍ တိတ္ထိ
တို့၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော သုရမ္မဋ္ဌသုဋ္ဌေးသည် ဘုရား

ရှင်၏ တရားတော်ကို နာကြားရသောကြောင့် မိစ္ဆာအယူကို ပယ်ဖျောက်လျက် သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ခဲ့ဘူးလေသည်။

ဤတွင် “ရဟန္တာမဟုတ်ပဲ ရဟန္တာဟု ဝန်ခံပြောဆိုသော ရဟန်းနှင့် ရဟန္တာ မဟုတ်သူကို ရဟန္တာဟု သမုတ်သောသူတို့သည် အဘယ်သို့သော အကျိုးအပြစ်ကို ခံစားရမည်နည်း” ဟု မေးသော အမေးပုစ္ဆာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖြေဆိုအပ်သော အဖြေဝိသဇ္ဇနာကား ပြီးပြီ။

ရဟန္တာ ဖြစ် မဖြစ် စိစစ်ရန်

၃။ ရဟန္တာ ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်တို့ကို မည်ကဲ့သို့ ခွဲခြားသိရန်၍ သိရ ချမည်နည်း... ဟူသော အမေးပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာကို ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်မှလာသော (ဆဗ္ဗိသောနေ) သုတ်ကို မူတည်၍ ရေးသားဖြေဆိုပေအံ့။ သို့သော်လည်း ပါဠိတော်မှလာသော စကားရပ်တို့သည် ရှည်လျားကျယ်ဝန်းလှသဖြင့် ပါဠိဝါကျများကို သာဓကမထုတ်တော့ပဲ သရုပ်သကန် ထင်မြင်လွယ်စေရန် မြန်မာစကား သက်သက်မျှဖြင့်သာ လိုရင်းအကျဉ်းချုပ်၍ ရေးသား ထုတ်ပြပေတော့အံ့။ သာဓကပါဠိကို အလိုရှိကြသူ ရဟန်းရှင်လူ ပညာရှိတို့သည် ထိုဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်ကြီး၌သာ ဖွဲ့၍ ယူတော်မူကြပါကုန်။

အဘယ့်ကြောင့် ဤဆဗ္ဗိဒ္ဓါဓနသုတ်ကို မူတည်ရသနည်း ..ဟု မေးခဲ့သော် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်ကပင် အရှင်အာနန္ဒာအား တစုံတယောက်သောသူသည် ရဟန္တာဟု ဝန်ခံပြောဆိုလာခဲ့သော် ရဟန္တာ ဟုတ်မဟုတ် စစ်တန်းထုတ်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းရန် အချက်ကြီး ခြောက်ချက် ဌာနကြီး ခြောက်ဌာနတို့ကို ဟောပြောတော်မူခဲ့သော သုတ်ဖြစ်သောကြောင့် ဤဆဗ္ဗိဒ္ဓါဓနသုတ်သည် မေးအပ်သော ပုစ္ဆာကို ဖြေဆိုရာတွင် အဝင်ဂွင်ကျ လျော်ကန်သင့်မြတ်လှသည့်အတွက် မူတည်ထား၍ ဖြေဆိုရပေသတည်း။

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့ ဟောကြားတော်မူ၏။ ချစ်သားအာနန္ဒာ ဤငါဘုရားသာသနာတော်၌ တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည် “အာသဝေါကုန်ခန်း ရဟန္တာဖြစ်ပြီ” ဟု ဝန်ခံပြောဆိုလာငြားအံ့။ ထိုသို့ ဝန်ခံပြောဆိုလာသော စကားကို အဆောဘလျှင် နှစ်သက်ငမ်းမြောက်မှုကိုလည်း မပြုအပ်သေးချေ။ ထိုရဟန်း၏ စကားကိုလည်း မတားမြစ်အပ်ချေ။ ထိုသို့ နှစ်သက်ငမ်းမြောက်မှု-ပိတ်ပင်တာ မြစ်မှုကို မပြုသေးပဲ ဤဆိုလတ္တံ့သော ခြောက်ဌာနတို့ဖြင့် မေးစိစစ်ရပေမည်။

ပဌမဌာနဖြင့် စိစစ်ပုံ

၁။ ငါ့ရှင် သင်သည် ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့၊ ငါ့ရှင်သည် မျက်စိဖြင့်မြင်ရာ၌၎င်း-နားဖြင့် ကြားယူ၌၎င်း-နှာခေါင်းဖြင့် နံရာ၌၎င်း-လျှာဖြင့် လျက်ဆာ၌၎င်း-ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိရာ၌၎င်း-စိတ်ဖြင့် သိရာ၌၎င်း-တဏှာဖြင့် သာယာခြင်း-ဒိဋ္ဌိဖြင့် ငါ သူတပါး ယောက်ျား မိန်းမဟု ယူဆခြင်း မရှိမူ၍ အာသဝတရားတို့မှ ကင်းလွတ်ပါ၏လော-ဟု မေးမြန်းစိစစ်အပ်၏။

ဤသို့ မေးမြန်းစိစစ်ခဲ့သော် “မြင်ရာ ကြားရာ နံရာ လျက်ရာ တွေ့ထိရာ သိရာတို့၌ တဏှာဒိဋ္ဌိမကပ်ငြိပဲ အာသဝတရား လေးပါးတို့မှ ကင်းလွတ်ပါပြီ”ဟု ဝန်ခံပြောဆိုလာသော် “သာဓု” ဟုဆိုလျက် နှစ်သက်ခမ်းမြောက်အပ်၏။ ဤကား ပဌမပုစ္ဆာဖြင့် မေးမြန်း စိစစ်ပုံတည်း။

(အမှားစကား) ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်၌ ပဌမစိစစ်ခန်းတွင် ဒိဋ္ဌိ-သုတ-မုတ-ဝိညာတ-ဟု ဝေါဟာရ လေးပါးဖြင့် မေး စိစစ်ပုံလာ၏။ ဒိဋ္ဌိဟူသည် မြင်ခြင်းပင်တည်း။ သုတဟူသည် ကြားခြင်းပင်တည်း။ မုတဟူသည် နံခြင်း-လျက်ခြင်း-တွေ့ထိခြင်းပင်တည်း။ ဝိညာတဟူသည် စိတ်ဖြင့်သိခြင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် မြင်လွယ်ထင်လွယ်သော စကားလုံးတို့ဖြင့် သုံးစွဲလိုက်ရပေသတည်း။

ဒုတိယဌာနဖြင့် စိစစ်ပုံ

၂။ ထိုသို့ ပဌမ ပုစ္ဆာဖြင့် မေးမြန်း စိစစ်ပြီး နောက်
တဖန် ထပ်မံ၍ ဒုတိယပုစ္ဆာဖြင့် မေးမြန်း စိစစ်အပ်၏။

ငါ့ရှင် သင်သည်

- ၁။ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓာ
- ၂။ ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓာ
- ၃။ သညုပါဒါနက္ခန္ဓာ
- ၄။ သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓာ
- ၅။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာ -

ဟုဆိုအပ်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၌လည်း
ဓာဏှာဖြင့် သာယာခြင်း၊ ဒိဋ္ဌိဖြင့် ငါသူတပါး ယောက်ျား
မိန်းမဟု ယူဆခြင်း မရှိမူ၍ အာသဝတရား လေးပါးတို့မှ
ကင်းလွတ်ပါ၏လော-ဟု မေးမြန်း စိစစ်အပ်၏။

ဤသို့ စိစစ်မေးမြန်းခဲ့သော် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၌
ဓာဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် မကပ်ငြိပ် အာသဝလေးပါးတို့မှ ကင်းလွတ်
ပါပြီ-ဟု ဝန်ခံပြောဆိုလာသော် “သဒဓု” ဟုဆိုလျက်
နှစ်သက်ဝမ်း မြောက်အပ်၏။ ဤကား ဒုတိယပုစ္ဆာဖြင့်
မေးမြန်း စိစစ်ပုံတည်း။

တတိယဌာနဖြင့် စိစစ်ပုံ

၃။ ထိုသို့ ဒုတိယပုစ္ဆာဖြင့် မေးမြန်း စိစစ်ပြီး နောက်
တဖန် ထပ်မံ၍ တတိယပုစ္ဆာဖြင့် မေးမြန်း စိစစ်အပ်၏။
ငါ့ရှင် သင်သည်—

- ၁။ ပထဝီဓာတ်
- ၂။ အာပေါဓာတ်
- ၃။ တေဇောဓာတ်
- ၄။ ဝါယောဓာတ်
- ၅။ အာကာသဓာတ်
- ၆။ ဝိညာဏဓာတ်

ဟု ဆိုအပ်သော ဓာတ်ခြောက်ပါးတို့၌လည်း တဏှာဖြင့်
သာယာခြင်း ဒိဋ္ဌိဖြင့် ငါသူကပါး ယောက်ျား မိန်းမဟု
ယူဆခြင်း မရှိမူ၍ အာသာတရား လေးပါးတို့မှ ကင်းလွတ်
ပါ၏လောဟု မေးမြန်းစိစစ်အပ်၏။

ဤသို့မေးမြန်းစိစစ်ခဲ့သော် ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊
ဝါယော၊ အာကာသ၊ ဝိညာဏဟုဆိုအပ်သော ဓာတ်
ခြောက်ပါး တို့၌လည်း တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မကပ်ငြိတ်
အာသာတရား လေးပါးတို့မှ ကင်းလွတ်ပါပြီဟု ဝန်ခံပြော
ဆိုလာသော် “သာဓု” ဟုဆိုလျက် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်
အပ်၏။ ဤကား တတိယ ပုစ္ဆာဖြင့် စိစစ်မေးမြန်းပုံတည်း။

စတုတ္ထ ဌာနဖြင့် စိစစ်ပုံ

ထိုသို့ တတိယပုစ္ဆာဖြင့် မေးမြန်းစိစစ်ပြီး နေ့သက်တပန်
ထပ်မံ၍ စတုတ္ထပုစ္ဆာဖြင့် မေးမြန်းစိစစ်အပ်၏။
ငါ့ရှင် သင်သည်....

၁။ စက္ခာယတန

၂။ သောတာယတန

၃။ ဃာနာယတန

၄။ ဇိဝှိယတန

၅။ ကာယာယတန

၆။ မနာယတန

ဟုဆိုအပ်သော အဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါး။

၁။ ရူပါယတန

၂။ သဒ္ဓါယတန

၃။ ဂန္ဓာယတန

၄။ ရသာယတန

၅။ ဖောဠဗ္ဗာယတန

၆။ ဓမ္မာယတန

ဟုဆိုအပ်သော ဗာဟိနာယတနခြောက်ပါး။ ဤအာယတန
တဆယ့်နှစ်ပါးတို့၌လည်း တဏှာဖြင့်သာယာခြင်း ဒိဋ္ဌိဖြင့်

ငါ့သူတပါးယောက်ျား မိန်းမဟု ယူဆခြင်းမရှိမူ၍ အာသဝ
တရားလေးပါးတို့မှ ကင်းလွတ်ပါ၏လောဟု မေးမြန်းစိစစ်
အပ်၏။

ဤသို့ မေးမြန်းစိစစ်ခဲ့သော် အာယတန တဆယ့်
နှစ်ပါးတို့၌ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မကပ်ငြိဘဲ အာသဝတရား
လေးပါးတို့မှ ကင်းလွတ်ပါပြီဟု ဝန်ခံပြောဆိုလာသော်
“သာဓု” ဟု ဆိုလျက် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်အပ်၏။
ဤကား စတုတ္ထပုစ္ဆာဖြင့် စိစစ်မေးမြန်းပုံတည်း။

(အမှတ်စကား) ယခုပြဆိုလာသော (၅) ဌာနနှင့်
(၆)ဌာန စိစစ် မေးမြန်းခန်းတွင် ပါဠိတော်၌ အထူး
ခွဲခြား၍ပင် မလာသော်လည်း အဋ္ဌကထာ၌—

ဧတ္ထ ဟိ စတ္တာပေ ဝေါဟာရာ၊ ပဉ္စ ခန္ဓာ၊
ဆ ဓာတုယော ဆ အဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိရာနံ အာယာ-
တနာနံ၊ အတ္တနော သဝိညာဏကကယော၊
ပရေသံ သဝိညာဏက ကာယေတိ ဣမေ
ဆကောဋ္ဌာသာ ဝိသုဒ္ဓါ၊ တသ္မာ ဆဗ္ဗသောဓနိ-
ယန္တိ ဝုတ္တံ။

ဟု မိန့်ဆိုသည်ကို ထောက်ဆ၍ ဆိုလတံ့သော စကား
ရပ်တို့ကို (၅) ဌာန အရ မိမိ၏ သဝိညာဏကဋ္ဌာရင်း၊
(၆) ဌာနအရ သူတပါး၏ သဝိညာဏကဋ္ဌာရင်း၊ မေးမြန်း
စိစစ်ခြင်းဟု မှတ်ယူရ၏။

ပဉ္စမဌာနနှင့် ဆဋ္ဌဌာနတို့ဖြင့်
စိစစ်ပုံ

၅-၆။ ထိုသို့ စတုတ္ထပုစ္ဆာဖြင့် မေးမြန်းစိစစ်ပြီး
နောက်ဘုရားက ထပ်မံ၍ ပဉ္စမပုစ္ဆာ ဆဋ္ဌပုစ္ဆာတို့ဖြင့် မေး
မြန်း စိစစ်အပ်၏။ ငါ့ရှင်-သင်သည် သဝိညာဏကခေါ်
ဤမိမိ၏ သက်ရှိခန္ဓာကိုယ်ဟု ဆိုအပ်သော အလုံးစုံသော
အာရုံတို့၌၎င်း၊ သဝိညာဏကခေါ် သူတပါး၏ သက်ရှိ
ခန္ဓာကိုယ်ဟုဆိုအပ်သော အလုံးစုံသော အာရုံတို့၌၎င်း၊
အဟင်္ကါရခေါ်သော မာန၊ မမင်္ကါရခေါ်သော တဏှာ
တို့ကို ပယ်နှုတ်အပ်ပြီးပြီလော ဟု မေးမြန်းစိစစ်အပ်၏။

ဤသို့ မေးမြန်းစိစစ်ပြီးနောက် ယခု ဆိုလာသော
တရားအစုတို့သည် ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ် ဦးအား
ရဟန္တာဟု ဖြေဆိုခြင်းငှါ လျော်လျောက်ပတ်သော
အကျင့်တရားစုတို့ပင်တည်း။ ထိုတရားအစုတို့ဖြင့်လည်း
လေ့လာအပ်၏။

ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီးသောသူသည် သူတပါး၏ အသက်ကို
သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းမရှိ။ အလုံးစုံသောသတ္တဝါအပေါင်း
တို့ဘေး သနားခြင်းအစီးအပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်ခြင်း
ရှိ၏။

အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးသော သူတပါး၏ ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမရှိ။ ပေးအပ်သောဥစ္စာကိုသာ လိုလား ယူငင်လေ့ရှိခြင်း။

ရွာသူရွာသား အိမ်၌နေသူ လူအများတို့၏ အကျင့် ဖြစ်သော မြတ်သော မေထုန်အမှုကို ပြုကျင့်လေ့မရှိခြင်း။

မဟုတ်မမှန် ဖောက်ပြန်သောစကား ချွတ်ယွင်းသော စကားတို့ကို ပြောဆိုခြင်းမရှိ။ မှန်ကန် ယုံကြည်လောက် သော စကားကိုသာ ပြောဆိုလေ့ရှိခြင်း။

သူ့နှစ်ယောက်တို့၏ အချစ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမရှိ။ သဘောထားကွဲပြားပြီး သူတို့ကို ညီညွတ်ရေးအတွက် စေ့စပ်သောစကားကိုသာဆိုတတ်ခြင်း။ ညီညွတ်ပြီးသော သူတို့ကိုလည်း ထို့ထက် အလွန်ညီညွတ်ရန် ထပ်ဆင့် အားပေးသော စကားကိုသာဆိုတတ်ခြင်း။ ညီညွတ်သော သူတို့၏နေရာအရပ် ညီညွတ်သောသူရှိ၍သာ မွေ့လျော် နှစ်သက်ခြင်း ညီညွတ်ခြင်းကို ပေးတတ်သော စကားကို သာ ပြောဆိုတတ်ခြင်း။

ရန်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုမှုမရှိခြင်း၊ အပြစ်မရှိ သာယာနာပျော်ဖွယ် ချစ်မြတ်နိုးဖွယ်ရှိသော စကားကိုသာ ပြောဆိုခြင်း၊ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သော စကားကိုသာ ပြောဆိုခြင်း။

လောကုတ်ရော လောကီပါ ဘယ်ဆီမှာမှ အကျိုးမရှိ သည့် ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမရှိ၊ အခါ အခွင့် သင့်သောစကား ဟုတ်မှန်သောစကား အကျိုး အကြောင်းနှင့် စပ်သော စကား ဆုံးမခြင်းနှင့် စပ်သော စကားကိုသာ ပြောဆိုခြင်း။

ဗီဇဂါမ် ဘူတဂါမ်ဟု ဆိုအပ်သော မြက်သစ်ပင် အပေါင်းတို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်နုတ်ပယ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်မှုမရှိခြင်း။ (အပ်သော ကပ္ပိယ စကားတို့ဖြင့်ကား လူသာမဏေတို့အား စေခိုင်းခြင်းကို ပြုလုပ်နိုင်၏။)

နံနက်ခင်းတွင် တသပ်တည်းသာ စားလေ့ရှိခြင်း။ ညဉ့်အခါစားမှု နေလွဲသောအခါစားမှုမရှိခြင်း။

ကိုယ်ဘိုင်းကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း၊ သူတပါး တို့ကို ကစေခြင်း၊ သီဆိုစေခြင်း၊ တီးမှုတ်စေခြင်းတို့ကို မပြုလုပ်ခြင်း၊ ထိုကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်းတို့ကို ကြည့်ရှု နားထောင်မှုမရှိခြင်း။

ပန်းပန်မှု နံသာလိမ်းမှု နံသာပျောင်းတို့ဖြင့် အပြေ အပြစ်ပြုမှု မရှိခြင်း၊ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာတို့၌ နေထိုင်မှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

ရွှေ ငွေ ကျောက်သံပတ္တမြားတို့ကို ကိုယ်တိုင်အလှူခံမှု၊ သူတပါးကို အလှူခံစေမှုတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

(ရှေ့ ငွေကို အလှူခံမှုဟူသည် အိမ်စဉ်လှည့်၍ အလှူခံခြင်း၊ ဘုရားပွဲ ကျောင်းပွဲ တရားပွဲတို့၌ အလှူခံခြင်း၊ တဦးတယောက်သော ဒါယကာတို့က သဒ္ဓါ၍ လာရောက် လှူဒါန်းခြင်းမျိုးတို့ကို ခံယူခြင်းတို့ပါဝင်လေသည်။)

စပါး၊ ပြောင်း၊ ပဲ စသော သစ်သီး စိမ်းကို အလှူခံမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

ဆိတ်သား၊ ဝက်သား၊ ကြက်သား၊ အမဲသားစသော သားစိမ်း ငါးစိမ်းတို့ကို အလှူခံမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

လူဒါယကာတို့၏ အမှုကိစ္စကြီးငယ်တို့၌ တမန်အဖြစ် နှင့် သွားခြင်း၊ အခစအပါးခံ၍ သွားခြင်းတို့ကို အားထုတ် မှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

ပစ္စည်းဥစ္စာ ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းတို့မှ ရှောင် ကြဉ်ခြင်း။

အလေးချိန်ခွင် မမှန်မကန်ပြုခြင်း၊ တင်းခတောင်း မမှန်မကန်ပြုခြင်း၊ ရွှေတု ငွေတုပြုလုပ်ခြင်းတို့မှ ရှောင် ကြဉ်ခြင်း။

ဟံစိုးလက်ဆောင် ယူမှု၊ လိမ်လည် လှည့်ပတ်မှု၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှု ပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

သတ်ဖြတ်နှောင်ဖွဲ့မှု၊ လုယက်ဖျက်ဆီးမှု၊ နိုင်ထက် စီးနင်းပြု၍ ဒမြတိုက်မှုတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ ထိုတရား

စုတို့သည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဘို့အား လျော်ကန်လျောက်ပတ်သော အကျင့်တရားစုဘို့ပေတည်း။

ထိုထက်အလွန်လည်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝတ်လောက်ရုံမျှသော သင်္ကန်း၊ စားလောက်ရုံမျှသော ဆွမ်းတို့ဖြင့်သာ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်နိုင်ပေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ငှက်သတ္တဝါသည် အကြင်အမွှေးအတောင်ဖြင့် ကောင်းကင်၌ ပျံသန်းသွားလာနိုင်၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ၌ ရာသီဥတုအပူအအေးတို့ကို မျှတစေ၏။ အကြင်နှုတ်သီးဖြင့် အစာရေစာကို စားသောက်မှီဝဲရ၏။ ထို အမွှေးအတောင်ထို့နှုတ်သီးသည်သာလျှင် ထိုငှက်သတ္တဝါ၏ စောင့်ရှောက်ရန် ထမ်းပိုး ရွက်ဆောင်ရန် ဝန်ရှိ၏။ ထိုအမွှေးအတောင် နှုတ်သီးဖြင့်သာလျှင် ရောင့်ရဲတင်းတိမ်နိုင်၏။ ထို့အတူ အကြင်သင်္ကန်းဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်၌ ဟိရိသြတ္တပ္ပကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန် ငတ်ရုံဖုံးလွှမ်းရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ၌ အချမ်း အပူစသော ရာသီဥတုတို့ကို မျှတစေရ၏။ မှက်၊ ခြင်၊ ယင်၊ စသည်တို့၏ ကိုက်ခဲခြင်း အတွေ့ဘို့ကို၎င်း၊ လေ နေပူစသည်တို့၏ အတွေ့အထိဘို့ကို၎င်း ကာကွယ်ရ၏။ အကြင် သပိတ်ဖြင့်စားသောက်ရန် ဆွမ်းအာဟာရကို ရှာမှီးရ၏။ ထိုသင်္ကန်း ထို သပိတ်သည်သာလျှင် ထိုရဟန်း၏ စောင့်ရှောက်ရန် ထမ်းပိုးရန် ဝန်ရှိရပေ

မည်။ ထိုသင်္ကန်း သပိတ်ဖြင့်သာလျှင် ရောင့်ရဲတင်းတိမ်
နိုင်ရပေမည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊
မနောဟု ဆိုအပ်သော ခြောက်ပါးသော ဒွါရတို့ဖြင့်
အဆင်း၊ အသိ၊ အနံ့၊ အရသာ အတွေ့အထိ စိတ်ဖြင့်
သိအပ်သော သဘောတရားတို့ကို မြင်ရာ ကြားရာ နံရာ
လျက်ရာ တွေ့ထိရာ စိတ်ဖြင့်သိရာ အခါကာလတို့၌
ယောကျ်ားဟူ၍၎င်း၊ မိန်းမဟူ၍၎င်း၊ လှ၏ဟူ၍၎င်း၊
မလှ၏ဟူ၍၎င်း၊ အမှတ် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိချေ။
လက်ခြေသဏ္ဌာန် ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်ဟူသော အမှတ်နိမိတ်
ကို စွဲယူလေ့မရှိချေ။ ဤသို့လျှင် ဣန္ဒြေခြောက်ပါးတို့အား
စောင့်စည်းအပ်သော ဣန္ဒြိယ သံဝရတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ
ရကား ကိလေသာတို့နှင့် မရောမယှက်သော ချမ်းသာကို
ခံစား ရပေမည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ရွှေသို့တက်ရာ နောက်သို့ဆုတ်ရာ
တည့်တည့်ကြည့်ရာ စောင်းငဲ့၍ ကြည့်ရာတို့၌ ပညာဖြင့်
ဆင်ခြင်နိုင် ရပေမည်။ မြေလက်တို့ကို ဆန့်တန်းရာ ကွေး
ညွတ်ရာတို့၌လည်း ပညာဖြင့် ဆင်ခြင် နိုင်ရပေမည်။
သင်္ကန်း သပိတ် ပရိက္ခရာတို့ကို သုံးဆောင်ရာတို့၌လည်း
ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်နိုင်ရပေမည်။ စားရာ၊ သောက်ရာ၊
ခါရာ၊ လျက်ရာတို့၌လည်း ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်နိုင်ရပေမည်။

ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ပြုရာ၊ သွားရာ၊ ရပ်ရာ၊ ထိုင်ရာ၊ အိပ်ရာ၊
နိုးကြားရာ၊ စကားပြောဆိုရာ၊ စကားမပြောပဲ မဆိုပဲ
တိတ်ဆိတ်စွာ နေထိုင်ရာတို့၌လည်း ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်
နိုင်ရပေမည်။ လိုရင်းအချုပ်မှာ အိပ်ပျော်သည်မှအစ
ဉာဏ်ပညာနှင့်သာ ယှဉ်၍ နေရပေမည်။ အကုသိုလ်
ဖြစ်စေနိုင်သော စိတ်အစုများ ပေါ်မလာပဲ နေနိုင်စေ
ရမည် ဟူလိုသည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းတို့ဖြင့်
ဖြူစင်သော သီလ အကျင့်နှင့်၎င်း၊ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းနှင့်
၎င်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လူတို့မှ ကင်းဆတ်သော ကျောင်း
အိပ်ရာ နေရာ ညို၎င်း၊ ဟောအရပ် တောင်အရပ် ချောက်
ကမ်းပါးအရပ်ညို၎င်း၊ သစ်ပင်ရင်း သုသာန် တောအုပ်
လွင်တီးခေါင် ကောက်ရိုးပုံအရပ်ညို၎င်း မှီဝဲဆည်းကပ်
လျက်သာ နေရခဲ မည်။ ဆွမ်းခံ ဆွမ်းစားပြီးသည်မှ
နောက်ကာလ၌ ဆွမ်းခံရွာ ဆွမ်းစားဇရင်မှ ဖဲခွါခဲ့ပြီး
သော် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေလျက် ကိုယ်အထက်ပိုင်းကို
ဖြောင့်စွာထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှုသတိပြုကာ ထိုင်နေ
ရပေမည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံတတ်
သော လောဘအဘိဇ္ဈာမှ၎င်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်
ကြောင်းဖြစ်သော မိမိလည်း ပျက်စီး၊ သူတပါးကိုလည်း

ဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ဌာနတခုခုမှ ချွတ်ယွင်းခဲ့ပါမူ ရဟန္တာ
မဟုတ် ဟူသော သဘာဝတ္ထကို သိကြပေရာ၏။

ဤကား ပါဠိတော်လာ ရဟန္တာ ဟုတ် မဟုတ်
စစ်တမ်းထုတ်နည်း ထုတ်ပုံတည်း။

ပါဠိတော်နည်း ပြီး၏။

စစ်နည်းခြောက်ဖြာ အဋ္ဌကထာ

ဤ ရဟန္တာ ဟုတ်သည် မဟုတ်သည် စစ်တမ်းထုတ်
ရာတွင် ပါဠိတော်မှ လာသော ခြောက်ဌာန စံစစ်
မေးမြန်းနည်းမှတစ်ပါး ဥပရိပဏ္ဏာသဋ္ဌကထာ ဆဗ္ဗိသော-
ဓန သုတ်အဖွင့်၌၎င်း၊ ပါရာဇိကကဏ္ဍဋ္ဌကထာ စတုတ္ထ-
ပါရာဇိကသိက္ခာပဒ အဖွင့်၌၎င်း လာသော စိစစ်နည်း
ခြောက်ဌာနကိုလည်း ဖော်ပြလိုက်ပါဦးအံ့။

ဈာန်မဂ်ပိုင်းခြား မေးပုံများ

၁။ တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည် ဈာန်မဂ် ဖိုလ်ကို
ရသည်ဟုဆိုလာခြားအံ့။ ထိုရဟန်းကို အရိအသေ မပြုအပ်
သေးချေ။ “ကိ” တေ အဓိဂတံ” သင်သည် ဈာန်ကို
ရသလား၊ မဂ်လေးပါးတို့တွင် အဘယ်မဂ်ကို ရသနည်းဟု
မေးအပ်၏။

ဤသို့မေးအပ်သည်ရှိသော် “တပည့်တော်သည် ဤမည်သောဈာန်၊ ဤမည်သောမဂ်ကို ရပါသည်ဘုရား” ဟု ဖြေဆိုနိုင်ရမည်။ မိမိ ရပြီးသော ဈာန် မဂ် ဖိုလ် တရား မည်သည် အလွန်ထင်ရှားရကား ထင်ရှား ပိုင်နိုင်စွာ မှတ်သားဖြေဆိုနိုင်စွမ်း ရှိရမည်သာတည်း။

ဤကား ရအပ်ပြီးသော ဈာန် မဂ် ဖိုလ်ကို မေးစိစစ်ခြင်း ပထမ အဓိဂမပုစ္ဆာတည်း။

လက္ခဏာသုံးတန် ဆင်ခြင်ဟန်

၂။ “ကိန္တိ ဧက အဓိဂတံ” သင်သည် အဘယ်သို့ လျှင် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို ရသနည်း၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟူသော လက္ခဏာယဉ် သုံးပါးတို့တွင် အဘယ်သို့သော လက္ခဏာကို ဆင်ခြင်၍ ရသနည်း၊ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း သုံးဆယ့်ရှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အရင်းပြုကာ ပွားများ၍ရသနည်း။

(မှတ်ချက်) ကသိုဏ်း ဆယ်ပါး၊ အသုဘ ဆယ်ပါး၊ အနုဿတိ ဆယ်ပါး၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ လေးပါး၊ အာဟာရေပဋိကူလသညာတပါး၊ စတုဓာတုဝဇ္ဇာတိတပါး၊ အာရပ္ပ လေးပါး-ဟု သမထကမ္မဋ္ဌာန်း လေးဆယ်တို့တွင် အာလောက ကသိုဏ်းကို သြဒါတ ကသိုဏ်းတွင် ထည့်သွင်း၍၎င်း၊ အာကာသ

ကသိုဏ်းကို အနန္တာကာသတွင် ထည့်သွင်း၍
 ၎င်း ယူထားရကား အာလောကကသိုဏ်းနှင့်
 အာကာသကသိုဏ်းကို ကြည့်၍ ကြွင်းသော သုံး
 ဆယ့်ရှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းစုကို အဋ္ဌတိသ
 ကမ္မဋ္ဌာန်းဟု ဆိုလေသည်။

ရုပ်ကို ဆင်ခြင်၍ ရသလော၊ နာမ်ကိုဆင်ခြင်၍ ရသ
 လော၊ မိမိသန္တာန်၌ဆင်ခြင်၍ ရသလော၊ သူတပါး
 သန္တာန်၌ ဆင်ခြင်၍ ရသလော စသည်ဖြင့် မေးစိစစ်
 အပ်၏။

ဤသို့ မေးအပ်သည်ရှိသော် “တပည့်တော်သည် ဤမည်
 သော လက္ခဏာကို ဆင်ခြင်၍ ရပါသည်ဟူ၍ ၎င်း၊ ဤမည်
 သောကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆင်ခြင်၍ ရပါသည်ဟူ၍ ၎င်း၊ ဤရုပ်
 ဤနာမ် ဤသန္တာန်ကို ဆင်ခြင်၍ ရပါသည်ဟူ၍ ၎င်း”
 ဖြေဆိုနိုင်ရမည်။ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရနိုင်ရန် အားသွန်ခွန်စိုက်
 ပွားများလာရသော တရားအာရုံသည် အလွန်ထင်ရှား
 ရကား ပိုင်နိုင်စွာ ဖြေကြားနိုင်စွမ်း ရှိရမည်သာတည်း။

ဤကား ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရနိုင်ရန် အားထုတ်သော
 ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို မေးစိစစ်ခြင်း ဒုတိယဥပါယပုစ္ဆာ
 တည်း။

ရရာကာလ မေးမြန်းကြ

၃။ “ကဒါ တေ အဓိဂတံ” သင်သည် အဘယ်အခါ ကာလ၌ စျာန်မက်ဖိုလ်တရားကို ရခဲ့သနည်း၊ နံနက်အခါ၌ ရခဲ့သလော၊ မွန်းတည့်အခါ၌ ရခဲ့သလော၊ ညချမ်းအခါ၌ ရခဲ့သလော၊ မည်သည့်နေ့ မည်သည့်ရက် မည်သည့်လ မည်သည့်နှစ်၌ ရခဲ့သနည်း စသည်ဖြင့် မေးစိစစ်အပ်၏။

ဤသို့ မေးစိစစ်အပ်သည်ရှိသော် “တပည့်တော်သည် ဤသည့်နှစ် ဤသည့်လ ဤသည့်နေ့ ဤသည့်ရက် ဤသည့်အချိန်အခါ၌ ရခဲ့ပါသည်” ဟု ဖြေဆိုနိုင်ရမည်။ မိမိ စျာန် မက် ဖိုလ် ရရှိခဲ့သော အချိန် ကာလ ရက် နေ့ လ နှစ်တို့သည် အလွန်ထင်ရှားရကား၊ ကောင်းစွာ ဖြေကြား နိုင်စွမ်း ရှိရမည်သာတည်း။

ဤ ကား စျာန်မက်ဖိုလ်ရသော အချိန်ကာလ စသည်ကို မေးစိစစ်ခြင်း တတိယကာလပုစ္ဆာတည်း။

အရပ်ဒေသ မေးမြန်းကြ

၄။ “ကတ္တ တေ အဓိဂတံ” သင်သည် စျာန်မက်ဖိုလ် တရားကို အဘယ်အရပ်၌ ရသနည်း၊ ညဉ့်သန့်စင်ရာ အရပ်၊ နေ့သန့်စင်ရာအရပ်၊ သစ်ပင်ရင်း၊ မဏ္ဍပ်၊ ကျောင်း စသည်တို့တွင် အဘယ်အရပ်၌ ရခဲ့သနည်း စသည်ဖြင့် မေးစိစစ်အပ်၏။

ဤသို့ မေးစိစစ်အပ်သည်ရှိသော် “တပည့်တော်သည် ဤမည် ဤမည်သော အရပ်၌ ရဲခဲပါသည်၊ သစ်ပင်ရင်း၌ ရဲခဲပါသည်။ သည်ဖြင့် ဖြေဆိုနိုင်ရမည်။ မိမိ ဈာန်မဂ်ဖိုလ် ရရာ ဌာနသည် ထင်ရှားရကား ကောင်းစွာ ဖြေကြားနိုင် စွမ်း ရှိရမည်သာတည်း။”

ဤကား ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရသော အရပ်ဒေသကို မေး စိစစ်ခြင်း စတုတ္ထဩဇာသပုစ္ဆာတည်း။

ပယ်ပြီးကိလေ မေးမြန်းပေ

၅။ “ကတမေ တေ ကိလေသာ ပဟိနာ” သင်သည် အဘယ်ကိလေသာတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်သနည်း၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို ပယ်အပ်ကုန် သလော၊ သို့မဟုတ် သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်သလော၊ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်သလော၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို ပယ်အပ် ကုန်သလော-ဟု မေးစိစစ်အပ်၏။

ဤသို့ မေးစိစစ်အပ်သည်ရှိသော် “တပည့်တော်သည် ဤမည်ဤမည်သော မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာ တို့ကို ပယ်သတ်အပ်ပါပြီ” ဟု ဖြေကြားနိုင်ရမည်။ အလုံးစုံ သော အရိယာတို့သည် ရအပ်ပြီးသောမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်

သော ကိလေသာတို့၌ အလွန်ထင်ရှားရကား ကောင်းစွာ
ဖြေကြားနိုင်စွမ်း ရှိရမည်သာတည်း။

ဤကား ရအပ်ပြီးသောမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေ-
သာတို့ကို မေးမြန်းသော ပဉ္စမပဟိနကိလေသပုစ္ဆာတည်း။

မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် မေးသင့်ဆို

၆။ “ကဘမေသံ တံ ဓမ္မာနံ လာဘီ” သင်သည်
မဂ်လေးပါးတို့တွင် အဘယ်မဂ်ကို ရပြီးသောသူ ဖြစ်
ဆနည်း။ (ဝါ) သင်သည် သောတာပန်လော၊ သကဒါ-
ဂါမ်လော၊ အနာဂါမ်လော၊ ရဟန္တာလော-ဟု မေးစိစစ်
အပ်၏။

ထိုသို့ မေးစိစစ်အပ်သော် “တပည့်တော်သည် ဤမည်
ဤမည်သောမဂ်ကို ရပြီးသောသူတည်း” ဟု ဖြေကြား
နိုင်စွမ်းရှိရမည်။ အလုံးစုံသော အရိယပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မိမိ
ရအပ်ပြီးသော မဂ်ဖိုလ်တို့သည် အလွန်ထင်ရှားရကား
ကောင်းစွာဖြေကြားနိုင်စွမ်း ရှိရမည်သာတည်း။

ဤကား ရပြီးသော မဂ်ဖိုလ်တို့ကို မေးသော ဆဋ္ဌ-
ပဋိလဒ္ဓဓမ္မပုစ္ဆာတည်း။ ဤသည်လျှင် အဋ္ဌကထာလာ
ရဟန္တာ ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို စစ်တမ်းထုတ်နည်း
ခြောက်ဌာနကား ပြီးပြီ။

ဤမျှနှင့်သာ မယုံရာ

ဤသို့သော အဋ္ဌကထာလာ ခြောက်ဌာနတို့ဖြင့် မေးစိစစ်ရာတွင် အဆင်ပြေစွာ ဖြေဆိုနိုင်စွမ်း မရှိခဲ့ပါ။ ရဟန္တာမဟုတ်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။ အကယ်၍ပင် အဆင်ပြေစွာ ဖြေဆိုနိုင်စွမ်း ရှိခဲ့သော်လည်း ရဟန္တာဟု အကြွင်းမဲ့ မယုံကြည်သင့်သေး၊ ယုံကြည်ခြင်းကို မပြုအပ်သေးချေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ - စာပေ ဗဟုသုတ များသော ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့ကို သင်ကြား တတ်မြောက်ထားကုန်သော ပါပိစ္ဆ ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤခြောက်ဌာန ပုစ္ဆာတို့ကို ဖြေဆိုနိုင်ကြပေလိမ့်မည်သာတည်း။

ဤခြောက်ဌာနတို့ဖြင့် စိစစ်၍ မှန်ကန်ခဲ့ပါမူ နောက်တဆင့် တက်လျက် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်း ဖြစ်သော အကျင့်၏ စင်ကြယ်မှု ရှိ မရှိကို စိစစ်သုတ်သင်ရပေဦးမည်။ ထိုရဟန်း၏ အကျင့်သည် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်း အကျင့်မဟုတ်ခဲ့သော် “ဤအကျင့်ဖြင့် ဈာန်ကို၎င်း၊ လောကုတ္တရာမဂ်ဖိုလ်ကို၎င်း မရနိုင်” ဟု ဆိုကာ ပယ်ချရပေမည်။ အကယ်၍ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ကို ရကြောင်း အကျင့်၏ ကောင်းမွန်စင်ကြယ်မှုရှိအံ့။ ကြာမြင့်စွာသောနေ့ ညဉ့်ပတ်လုံး သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးပါးတို့၌ မမေ့မလျော့သော လုံ့လ နိုးကြားခြင်းနှင့် ယှဉ်အံ့။ ကောင်းကင်ပြင်၌ လက်ဖြင့် စမ်းသပ်ရာ၌ တစုံတခုမျှ

ကပ်ငြိဆီးတားမှု မရှိသကဲ့သို့ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး လေးပါးသော ပစ္စည်းတို့၌ မငြိမစွမ်း မတူယှက်တသော စိတ်ဖြင့် နေသည်ဖြစ်အံ့။ ထိုရဟန်း၏ ရဟန္တာ ဟူသော ပြောစကားသည် အကျင့်သီလနှင့် ညီညွတ် လျော်ကန်လှပေသည်။ ဂင်္ဂါမြစ်ရေနှင့် ယမုနာမြစ်ရေ သည် ညီညွတ်တိသကဲ့သို့ ချောယှက်စပ်ဟပ်နိုင်တိသကဲ့သို့ ဘုရားဟောတော်မူသော အကျင့်၊ သီလ၊ သိက္ခာလမ်းစဉ် သည်၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်သည်၎င်း ထိုရဟန်း၏စကားနှင့် ညီညွတ် ပေသည်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။ (ဝါ) ရဟန္တာဟု မှတ်ယူရန် ရှိပေသည်။ ထိုသို့ ညီညွတ်ကရဟန္တာဟုမှတ်ယူရန်မရှိချေ။

ကျမ်းအဋ္ဌကထာ တနည်းလာ

ဤမျှသော အကျင့် သီလ အာစာရတို့ဖြင့်လည်း ရဟန္တာဟူသော အမှတ်ဖြင့် အနိအသေ ပူဇော်သက္ကာရ တို့ကို မပြုအပ်သေးချေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟု မေးဖွယ် ရှိ၏။ အချို့သောရဟန်းတို့အား ပုထုဇဉ်ဖြစ်လျက်လည်း ရဟန္တာ၏ အကျင့်သီလအာစာရနှင့် တူမျှသော အကျင့် သီလ ရှိကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ရဟန္တာဟူသောအမှတ်ဖြင့် အနိအသေ မပြုအပ်သေးချေ။ ထိုသို့သော ရဟန်းကို ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာ ဥပါယ်တံမျဉ်အဖြာဖြာတို့ဖြင့် ထိတ်လန့် အောင် ပြုလုပ်စမ်းသပ်ကြရာ၏။

ထိုစကားသည် မှန်၏။ ရဟန္တာတို့မည်သည် မိုးကြိုး
စက်ဖြင့် ဦးထက်၌ ပစ်ခင်းသော်လည်း ထိတ်လန့်ခြင်း၊
တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ချောက်ချားခြင်း၊ ကြက်သီး မွေးညှင်း
ထခြင်းတို့ မရှိကြချေ။ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် များသော
အားဖြင့် အနည်းငယ်မျှသော အကြောင်းတို့ဖြင့်လည်း
ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီး မွေးညှင်းထခြင်း၊
တုန်လှုပ် ချောက်ချားခြင်း တို့သည် ဖြစ်ကြကုန်၏။
ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရဟန္တာ ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်တို့ကို
တုန်လှုပ်ချောက်ချားဖွယ်တို့ဖြင့် စမ်းသပ်ပုံ သာဓကကို
ထုတ်ဆို၍ ပြပေဦးအံ့။

ကြောက်ဖွယ်အာရုံ စမ်းသပ်ပုံ

သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် စန္ဒမုခတိဿ မင်းလက်ထက်၌ မဟာ-
ဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်တွင်းဝယ် အသက်အရွယ်အားဖြင့်
အလွန်ကြီးရင့်ပြီဖြစ်၍ မျက်စိအလင်းမရသော မဟာထေရ်
မြတ်ကြီးတပါး သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူ၏။ ထိုထေရ်
မြတ်သည် အာသဝကုန်ခန်း ရဟန္တာဖြစ်တော်မူ၏။ စန္ဒ-
မုခတိဿ မင်းကြီးသည် ထိုထေရ်မြတ်အား “ရဟန္တာ
ဟုတ်လေသလော-ရဟန္တာ မဟုတ်လေသလော” ဟု
ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင် ဖြစ်နေပေ၏။

တုနုသောအခါ စုံစမ်းအံ့ဟု အကြံပြုလျက် မဟာ-
ဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်တွင်းသို့ ငင်၍ ရဟန်းတော်များ
ဆွမ်းခံသွားစဉ် တုနုသောအရပ်၌ တိတ်ဆိတ်စွာ အသာ
ခိုကပ်ပုန်းအောင်း၍ နေ၏။ တစုံတယောက်မျှ မရှိခိုက်တွင်
မထေရ်မြတ်၏ ခြေတော်ကို မြွေသဏ္ဌာန်ပြုလုပ်
ကိုင်တွယ် ခြောက်လှန့်၏။ သို့သော်လည်း ရဟန္တာမထေရ်
မြတ်သည် ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ခြင်း အလျင်းမရှိချေ။
ကျောက်တိုင်ကျောက်ခဲကိုကိုင်ဆွဲရာဘိသကဲ့သို့ မတုန်မလှုပ်
နေလျက် “ဤသူကား အဘယ်သူနည်း” ဟုသာ မေးတော်
မူခဲ့ရကား “တပည့်တော် တိဿပါဘုရား” ဟုသာ ပြန်ကြား
လျှောက်ထားခဲ့ရပေတော့၏။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များ ဤ
ကဲ့သို့ ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိတော့ချေ။

ကြောက်စိတ်ဝင်လျှင် ပုထုဇဉ်

ရှေးကခါက သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ပင်လျှင် ဒီသဘာဏက
မထေရ်သည် တပါးသော ပိဏ္ဍပါတိကမထေရ်၌ ရဟန္တာ
ဖြစ်လေသလော ရဟန္တာ မဖြစ်လေ သလောဟု စုံစမ်း
ခြင်းငှါ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်အောင်ပင် ဖြစ်နေ
ပေ၏။ အကျင့် သီလ သိက္ခာနှင့်တကွ ဣန္ဒြိယ
သံဝရတရားတို့မှစ၍ ရဟန္တာနှင့် ခွဲခြားမရ ဖြစ်နေ
ပေ၏။ တုနုသောအခါ ပိဏ္ဍပါတိက မထေရ်သည် ရေချိုး
ရန် ကလျာဏီမြစ်သို့ ဆင်းသည်ရှိသော် ဒီသဘာဏက

မထေရ်သည် ပဉ္စင်းငယ်တယောက်အား တီးပိုးစကား
 မှာကြားလျက် ရေငုပ်ပြီး မထေရ်၏ခြေကို ဆွဲကိုင်စေ၏။
 မထေရ်သည် မိကျောင်းဟူသော အမှတ်ဖြင့် တုန်လှုပ်
 ကြောက်ရွံ့ရကား သည်းထန်စွာ ဟစ်အော်သောအသံကို
 ပြုလေ၏။ ထိုအခါ ဒီဃဘာဏက မထေရ်သည် ပိဏ္ဍပါတ်က
 မထေရ်ကို ပုထုဇဉ်သာကည်းဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူလေ၏။

သာဓကတဖြာ မှတ်ဖွယ်ရာ

မှတ်သိဖွယ်ရာ သာဓကတခုကို ထုတ်ဆိုဦးအံ့။
 ရှေးသရောအခါ သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် တလင်္ဂရတိဿတောင်၌
 ပုထုဇဉ်တို့အား တရားထူးရရန် ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးရာ၌၎င်း၊
 ရနိုးခြင်း အခါမှာရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဖြေရှင်းမှု
 ပြုရာ၌၎င်း အထူးကျော်ကြားတော်မူသော အရှင်ဓမ္မဒိန္န
 မထေရ်မြတ် သီတင်းသုံးနေတော်မူလေသည်။

ရဟန်းပြု၍မှ မကြာမြင့်သေးသော ထိုဓမ္မဒိန္နမထေရ်၏
 အဆုံးအမကို နာကြကုန်သော ရဟန်းများစွာတို့သည်
 မှတ်ဖိုလ်မည်ကြူး တရားထူးကို လွယ်ကူစွာ ရခဲ့ကြဘူး
 လေသည်။ ထိုသို့သော သတင်းစကားကို ကြားကြကုန်
 သော တိဿမဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်၌ နေသော
 ရဟန်းသံဃာအပေါင်းသည် ရဟန်းများစွာတို့ကို စေလွှတ်
 ၍ အရှင်ဓမ္မဒိန္နကို ပင့်ခေါ်စေ၏။

မထေရ်မြတ်သည်လည်း ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့ကို “အရှင်မြတ်တို့ - အရှင်မြတ်တို့သည် မိမိကိုယ်ကိုသာလျှင် ရှာဖွေသင့်သည်ဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် သူတပါးကို ရှာဖွေနေကြသနည်း” ဟု မိန့်တော်မူလေလျှင် “သူတော်ကောင်း ဖြစ်သော အရှင်မြတ် - တပည့်တော်တို့သည် မိမိကိုယ်ကိုသာ ရှာဖွေကြပါကုန်အံ့” ဟု ပြန်လည်လျှောက်ထားကြလေကုန်၏။

ထိုအခါ အရှင်ဓမ္မဒိန္နမထေရ်သည် ထိုရဟန်းတို့အား ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို ပေးတော်မူ၏။ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်လည်း အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြလေကုန်၏။ တိဿမဟာဝိဟာရကျောင်း၌ နေကုန်သော ရဟန်းသံဃာအပေါင်းတို့သည်လည်း နောက်ထပ်တဖန် တပါးကုန်သော ရဟန်းတို့ကို စေလွှတ်ကြပြန်ကုန်၏။ ဤကဲ့သို့ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် စေလွှတ်သော်လည်း အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြကုန်၍သာလျှင် ထိုအရှင်ဓမ္မဒိန္န၏ ကျောင်း၌သာလျှင် နေကြကုန်၏။

ထို့နောင်မှ သံဃာတော်အပေါင်းသည် သွားတိုင်း သွားတိုင်းသော ရဟန်းတို့ ပြန်ရောက်မလာရကား တယောက်သော တောထွက်ရဟန်းကြီးကို စေလွှတ်ကြကုန်၏။ ထိုတောထွက်ရဟန်းကြီးသည် အရှင်ဓမ္မဒိန္နမထေရ်ထံသို့ သွား၍ “အရှင်ဓမ္မဒိန္န-တိဿမဟာဝိဟာရကျောင်း၌

နေသော သံဃာတော်အပေါင်းသည် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် သင်၏အသံသို့ စေလွှတ် ခေါ်စေသည် မဟုတ်ပါလော၊ သင်သည် သံဃာ၏ အာဏာကို အလေးဂရုမပြု၍ မလာသလော”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ဓမ္မဒိန္နမထေရ်သည် ထိုစကားကိုကြားလေလျှင် မိမိ၏ သစ်ရွက်ခိုးကျောင်းသို့ မဝင်တော့ပဲ သပိတ်သင်္ကန်းတို့ကို ယူ၍ ကြွလာခဲ့သည်ရှိသော် လမ်းခရီးအကြား၌ ဟင်္ကန ကျောင်းသို့ ရောက်လေ၏။ ထိုကျောင်း၌လည်း ဝါတော် ခြောက်ဆယ်ကျော်ပြီးသော မထေရ်ကြီးတပါးသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရနိုးခြင်း (အဓိမာန) ရှိနေပေ၏။ အရှင်ဓမ္မဒိန္နမထေရ်မြတ်သည် ထိုမထေရ်ကြီးသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ရှိခိုးပြီးသော် အောက်ပါ ပဋိသန္ဓာရ စကားကို လျှောက်ကြားလေ၏။

“အရှင်မြတ်ဘုရား - အရှင်မြတ်သည် မဂ်ဖိုလ်မည် ကြူး တရားထူးကို ရပြီးပါပြီလားဘုရား....”

“ငါ့ရှင်ဓမ္မဒိန္န ငါသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခဲ့သည်မှာ အနှစ်ခြောက်ဆယ် ကျော်ခဲ့လေပြီ ငါ့ရှင်”

“ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ယခုအခါ တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါသလားဘုရား”

“ငါ့ရှင်ဓမ္မဒိန္န - စွမ်းနိုင်ပါ၏၊ ငါ့အား တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းငှါ ဝန်မလေးချေ”

“အရှင်မြတ်ဘုရား - အရှင်မြတ်အား ဝန်မလေးခဲ့ပါမူ အလုံးစုံဖြူသော နုတ်တောင်မျှရှိသော ဆင်ဖြူကြီးသည် အစွယ်တို့ဖြင့် ထိုးတော့မည့်ပုန်၊ ဝင်ရောက်နင်းတော့မည့် ဟန်ဖြင့် အရှင်မြတ်သို့ ရှေးရှုပြေးလာပုံကို ဖန်ဆင်းတော်မူပါဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလေလျှင် မထေရ်မြတ်သည် တမုဟုတ်ခြင်း ဖန်ဆင်းတော်မူလေသည်။ အမှတ်တမဲ့ ဖြစ်ရကား မထေရ်မြတ်သည် မိမိဖန်ဆင်းသည့် ဆင်ကို မြင်သည်ရှိသော် ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ရကား ထွက်ပြေးစိမ့်သောငှါ အားထုတ်တော်မူလေ၏။ ထိုအခါမှပင်လျှင် မိမိရဟန္တာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိတော်မူ၍ အရှင်ဓမ္မဒိန္န၏ အထံ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို တောင်းတော်မူလေသည်။ အရှင်ဓမ္မဒိန္န၏ အဆုံးအမတိုင်တည်လျက် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူလေသည်။

ထိုသာဓကကို ထောက်ဆ၍လည်း ကြောက်စိတ်လန့်စိတ်ခင်လျှင် ပုထုဉာဉ်ဟူ၍ပင် ထပ်မံသိမြင် ဆုံးဖြတ်ပေရာသတည်း။

သာယာဖွယ်နှင့် စုံစမ်းသင့်

ဤအရာ၌ အချို့သော ပုထုဇဉ်များသည် အလွန် ရဲရင့်ကုန်၏။ တုန်လှုပ်ကြောက်ရွံ့မှု မရှိကြချေ။ ထို့ကြောင့် တပ်နှစ်သက်ဖွယ် သာယာဖွယ်သော အာရုံဘို့ဖြင့်လည်း စုံစမ်းသင့်သေး၏။ တပ်နှစ်သက်ဖွယ် သာယာဖွယ် အာရုံနှင့် စုံစမ်းပုံ သာဓကတခုကို ထုတ်ဆိုဦးအံ့

ရှေးအခါက မဟာတိဿမထေရ်သည် ရဟန်းဖြစ်၍ ဝါသနာ မရသေးမီ အချိန်ကလကပင် သမာပတ် ဂုဏ်လုံးကို ရတော်မူ၏။ ထိုစဉ်သမာပတ်ဘို့ဖြင့်ပင်လျှင် ကိလေသတို့ကို ငိက္ခမ္ဘနုပဟာန်အားဖြင့် ပယ်လျက် ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့ကို သင်တော်မူ၏။ အရိယာမဂ်၏ အနီး ဖြစ်သော စကားကိုလည်း ပြောဆိုတော်မူ၏။ ဝါတော်ခြောက်ဆယ် ရသည်တိုင်အောင် မိမိ၏ ပုထုဇဉ်အဖြစ်ကို မသိချေ။ ရဟန္တာဟူသာ ထင်မှတ်နေ၏။

တနေ့သောအခါ မဟာတိဿမထေရ်ကြီး၏ တပည့် ဖြစ်သော ဓမ္မဒိန္နရဟန္တာမထေရ်မြတ် ရောက်ရှိလာကာ ပဋိသာရဏိယကထာ မှတ်သားဖွယ်ရာစကားစုတို့ကို ပြောဆိုကြပြီးနောက်တွင် “အရှင်မြတ်ဘုရား - အရှင်မြတ်သည် အဘယ်မဂ်ကို ရပြီးပါသနည်း” ဟု မေးမြန်းလျှောက်ကြားလေရာ “ငါ့ရှင်ဓမ္မဒိန္န - ငါသည် အရဟတ္တမဂ်တည်းဟူသော အရိယာမဂ်တရားကို ရပေပြီ” ဟု ပြန်လည်

ဖြေကြားတော်မူ၏။ ထိုအခါ “အရှင်ဘုရား - ထိုအရဟတ္တ မဂ်တည်းဟူသော အရိယာမဂ်တရားကို အဘယ်အခါက ရခဲ့ပါသနည်း” ဟု မေးလျှောက်လေလျှင် “ငါ့ရှင် ငါသည် အရဟတ္တ မဂ်တည်းဟူသော အရိယာ မဂ်တရားကို ရခဲ့ သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ခြောက်ဆယ်မျှ ကြာမြင့်ခဲ့ချေပြီ” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“ထိုသို့ဖြစ်လျှင် အရှင်ဘုရား ယခုအခါ သမာပတ် ဝင်စား သုံးဆောင်နိုင်ပါ၏လော” ဟု လျှောက်ကြား လေ၏။ “ငါ့ရှင် ငါ့အား ဝန်မလေးချေ။ သမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်ပေ၏” ဟု မိန့်တော်မူလေသော် “အရှင်ဘုရား ယခု အရှင်ဘုရား၏ မျက်မှောက်အရပ်၌ ကောင်းမြတ် ကြည်လင်သော လေးထောင့် ကန်ကို သမာပတ်ဖြင့် ဖန်ဆင်းတော်မူပါလော့၊ ထိုရေကန်၌ ပဒုမ္မာကြာပန်းရံ တို့ကို၎င်း၊ ထိုပဒုမ္မာကြာပန်းရံတို့၌ များစွာသော ပဒုမ္မာ ကြာပွင့်တို့ကို၎င်း၊ ထိုပဒုမ္မာကြာပန်းရံ၌ ကြာပွင့်များကို ဆွတ်ခူးနေသော တဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ် လှပတင့်တယ် သော သတို့သမီးပျိုကို၎င်း၊ အသီး အသီး ဖန်ဆင်းတော် မူပါလော့” ဟု စေခိုင်းလျှောက်ထားလေ၏။

မဟာတိဿမထေရ်သည် တပည့် ဓမ္မဒိန္နမထေရ် လျှောက်ထားတိုင်းပင် မဆိုင်းမတွဲ ဖန်ဆင်းလေ၏။ ထို့နောက်တဖန် “ထိုမိန်းမပျိုကလေးကို လှပတင့်တယ်

ရွာချင်စဖွယ်ရှိ၏ ဟု အဖန် တလဲလဲ သုဘအားဖြင့် နှလုံးသွင်းတော်မူပါလော့”ဟု လျှောက်ကြားလေလျှင် မဟာတိဿမထေရ်သည် တပည့် ဓမ္မဒိန္နထေရ် စေခိုင်း သည့်အတိုင်း သုဘအားဖြင့် နှလုံးသွင်းစဉ် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန် မျှသာ ကိလေသာကို ပယ်ခွဲထားရကား သမုဇ္ဈေဒပဟာန် အားဖြင့် အမြစ်အရင်း မပြတ်သေးသော လောဘတဏှာ ကိလေသာသည် ဘွားကနဲ ဖြစ်ပေါ်လာလေ၏။

ထိုအခါ၌ မိမိ၏ ရဟန္တာမဟုတ်သေး ပုထုဇဉ်မျှသာ ဖြစ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကို သိတော်မူ၍ တပည့်၏အနီး၌ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်လျက် “သူတော်ကောင်း ဖြစ်သော တပည့် ဓမ္မဒိန္န၊ သင်သည် ငါ၏ မှီခိုရာ ဆရာကောင်း ဖြစ်ပါလေလော့”ဟုဆိုကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား တောင်းလေ တော့၏။ အရှင်ဓမ္မဒိန္နသည် အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေးသည်ရှိသော်မဟာတိဿမထေရ်မြတ်သည် ပဋိသမ္ဘိဒါ ပတ္တ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူလေ၏။

မှတ်ဖွယ်တဝ သာဓက

သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် ဝသဘမင်းလက်ထက်၌ မထေရ် တပါးသည်လည်း အကျင့် သီလ သိက္ခာဖြည့်ကျင့်မှု၊ ဣန္ဒြိယသံဝရတရားကိုစောင့်ရှောက်မှုစသည်တို့၌ ရဟန္တာ နှင့် မထူးခြားပဲရှိနေရာ ဝသဘမင်းသည် မထေရ်မြတ်

အား နန်းတော်သို့ ပင့်ဆောင်လျက် မထေရ်မြတ်
မြင်လောက်ရာ အရပ်မှနေ၍ ဆီးသီးမှည့်ကိုဆုပ်နယ်လျက်
နေ၏။ မထေရ်မြတ်သည် ရသတဏှာကို မပယ်နိုင်သော
ပုထုဇဉ်ဖြစ်ရကား လျှာရည်ယိုကျတော်မူလေ၏။ ထိုသို့
သော အခြင်းအရာကို မြင်ရသောကြောင့် ရဟန္တာ
မဟုတ်ချေ၊ ပုထုဇဉ်သာတည်းဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို
ပြုလေ၏။

ဤသို့သော သာဓကကို ထောက်ဆ၍ ရဟန္တာဟု
ဝန်ခံသောပုဂ္ဂိုလ် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သော် အဆောတလျင်
သက်ဝင်ယုံကြည်မှုကို မပြုသေးပဲ ကျမ်းဂန် ယုတ္တိတို့နှင့်
နှိုင်းညှိ၍၎င်း၊ ထိုထိုသို့သော စမ်းသပ်ဖွယ်ရာ နည်း
အဖြာဖြာတို့ဖြင့် စုံစမ်း စမ်းသပ်၍၎င်း၊ ယုံကြည်သင့်
ယုံကြည်ထိုက်မှ ယုံကြည်ကြကုန်ရာ၏။

ရဟန္တာဟူသည် တပါးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကဲ့သို့
မဟုတ်ပဲ အလုံးစုံသော ကိလေသာ အနုသယတို့ကို
သမုစ္ဆေဒပဟာန်အားဖြင့် အမြစ်ပါ ပယ်သတ်ပြီးသူ
ဖြစ်ပေသည်။ အနုသယမရှိခဲ့သော် ပရိယုဋ္ဌာန မနောက်
သည် အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း။ ကင်းပြတ်ပြီး
ဖြစ်တော့သည်သာလျှင်တည်း။ သို့သော်လည်း အနုသယ
ပြတ်မှု၊ ပရိယုဋ္ဌာန ပြတ်မှုဟူသည် သာမန်ပုထုဇဉ်တို့၏

အမြင်နှင့် ဆုံးဖြတ်နိုင်ဖို့ အရေးကား ဝေးလှပေ၏။
ဘုရားရှင်၏အရာမျှသာ ဖြစ်ချေ သည်။

လောကဥပမာအားဖြင့် မီးရှိသည် မရှိသည် သိလိုလျှင်
မီးခိုးကို ကြည့်ရဘိသကဲ့သို့ အနုသယနှင့် ပင်ယုဋ္ဌာန
ကိလေသာတို့ ပြတ်သည် မပြတ်သည်ကိုလည်း ဝီတိက္ကမ
ကိလေသာခေါ်သော ကာယကံမှု ဝစီကံမှုတို့ကို ကြည့်ရှု
အကဲခတ်သောအားဖြင့် သိနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်
ဒီသဘာဏကမထေရ်၊ စန္ဒမုခတိဿမင်း၊ ဓမ္မဒိန္နမထေရ်၊
ဝသဘမင်းတို့၏ စမ်းသပ်နည်းမျိုးတို့ဖြင့် စမ်းသပ်ရန်
သင့်ပေသည်။

ယခုခေတ်၌ ပေါ်ပေါက်လာသောကားဖြင့် တိုက်မည့်
ဟန်၊ ကျည်ဆံမပါသောသေနတ်တို့ဖြင့် ပစ်မည့်ဟန်၊ ရေ
တိမ်သော မြစ်ရေ ချောင်းရေအရပ်တို့၌ မသိမသာ လှေ
မှောက်သောဟန် စသည့် ကြောက်မက်ဘွယ်ရာတို့ဖြင့်
စမ်းသပ်နိုင်ပေသည်။ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ အငတ်တန်းဆာ
အစားအသောက်စု မာတုဂါမ စသည်တို့ဖြင့်လည်း
စမ်းသပ် ခြင်းကို ပြုနိုင်ကြလေသည်။ မည်သို့သော
အကြောင်းနှင့်မျှ စမ်းသပ်မှု ပြုစေကာမူ တုန်လှုပ်
ချောက်ချားမှုမရှိမှသာ ရဟန္တာဟု ဆိုရပေမည်၊ ဆုံးဖြတ်
နိုင်ရပေမည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ဟောဒီလို့

ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါ သဟဿေယျသိက္ခာ ပုဒ်ကိုမပညတ်သေးမီ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်သည် သာဝတ္ထိ ပြည်သို့သွားစဉ် လမ်းခရီးတွင် အချိန်မလှ ညနေချမ်း ကာလ ကျရောက်လာသော် တယောက်သော မိန်းမ၏ အိမ်တွင် ခွင့်ပန် တည်းခိုတော်မူရရှာလေ၏။ ထိုအိမ်ရှင် မိန်းမသည် ကိုယ်ခရအဆင်း ထိန်ဝင်းလှပသော အရှင် အနုရုဒ္ဓါမထေရ်ကို မြင်သည်နှင့်တပြိုင်နက် တပ်နှစ်သက် သော စိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်၍လာပေ၏။

ထိုမိန်းမသည် ပြင်းထန်စွာ တပ်နှစ်သက်သောစိတ်ကို ထိန်းချုပ်ခြင်းငှါ နှုတ်ခွန်းရကား ညဉ့်အချိန်တွင် အရှင် အနုရုဒ္ဓါသီတင်းသုံးသော အိပ်ခန်းတွင်းသို့ဝင်လာလျက် “အရှင်ဘုရား အရှင်ဘုရားသည်လည်း လှပတင့်တယ် ရှုချင်စဖွယ်ရှိ၏။ တပည့်တော်မသည်လည်း လှပတင့်တယ် ရှုချင်စဖွယ်ရှိ၏။ တပည့်တော်မသည် အရှင်ဘုရား၏ မယားအိမ်သို့ဖြစ်လိုပါ၏” ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

ဤသို့ တကြိမ် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် တိုင်အောင် လျှောက်ထားသော်လည်း အရှင်အနုရုဒ္ဓါ မထေရ်သည် ဣန္ဒြိယသံဝရ တရားဘို့ကို စောင့်ထိန်းလျက် ငြိမ်သက် တိတ်ဆိတ်စွာ နေတော်မူ၏။ အိမ်ရှင်မိန်းမသည် စကား ဖြင့် လျှောက်ထား၍ မည်သို့မျှ ပြန်လည်ဖြေကြားမှု မရ

သည့်အတွက် တဆင့်တက်လျက် မိမိဝတ်ထားသော အဝတ်
 အသည့်များကို ချွတ်ပစ်ကာ မထေရ်မြတ်၏ရှေ့မှ လမ်း
 လျှောက်၍တဖြာ အိပ်စက်၍တထွေ ထိုင်နေဟန်တချက်
 ပြုလုပ်ပြီး ကိုသံ ဘန်ပြုလျက်မျှ ဆွဲသံနေသော်လည်း အရှင်
 အနုရုဒ္ဓါ သည်မသိသို့မျှမပြောတုနှီခံဘာနေကာ မျက်လွှာ
 မျှပင် ပင့်၍မကြည့်ချေ။ ဤအရာ၌ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏
 အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ အနုသယကိလေသာ ပရိယုဋ္ဌာနကိလေ
 သာတို့ ကင်းပြတ်ပြီးရကား အဘယ်မျှသော ဝိသဘာဝ
 အာရုံကောနှင့် ကြုံဆွေရသော်လည်း ဣန္ဒြိယသံ ရာဂရား
 တို့ကို ချိုးမဖောက်ဖျက်ဆီး၍ လျှပ်ပေါ်မှ ဝိကိက္ကမ ကိလေ
 သာစုတို့ မဖြစ်ကြတော့ပြီဟု သိပေမူ၏။

တွေ့ထိသောအခါ မသာယာ

ဘုရားရှင် လက်ထက်ဘော်အခါကပင် ဥပ္ပလဝဏ်
 ထေရီမ၏ ဦးရီး၏ သားဖြစ်သော နန္ဒလုလင်သည် ဥပ္ပလ-
 ဝဏ် ထေရီမအား လှူဖြစ်စဉ်အခါကပင် တပ်နှစ်သက်
 သော စိတ်ရှိလေရကား ထေရီမအား ဖျက်ဆီးရန် အခွင့်
 အခါကိုသာ စောင့်ကြည့်ကာနေလေ၏။ တနေ့သောအခါ
 ထေရီမ မြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံကြွစဉ် ထေရီမ၏ ကျောင်းတိုက်
 ခန်းတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ပုန်းအောင်းကာ နေလေ၏။

ဥပ္ပလဝဏ် ထေရီမသည် ဆွမ်းခံပြန်ခဲ့ပြီးသော် ခြေ
 လက်တို့ကို ဆေးလျက် ကျောင်းတိုက်ခန်းတွင်းသို့ဝင်၍

အိပ်ယာညောင်စောင်းထက်၌ လျောင်းစက်စဉ် နန္ဒလုလင်
သည် ရုတ်တရက် ရှောင်တခင်ထွက်လာပြီး ထေရီမအား
နှိုင်ထက်စီးနင်း ဗလက္ခာရအမှုကို ပြုလေ၏။ ထိုသို့ပင်
ပြုသော်လည်း ထေရီမသည် သာယာခြင်း မရှိချေ။
အားရှိ အားမဲ့ဖြစ်၍ အလျော့ပေးခဲ့ရသော်လည်း မီးကျိုးခဲ
မီးကျိုးတောင့် ကျောက်ခဲ ကျောက်တောင့် ရှားနှစ်
တောင့် ရှားနှစ်ငုတ်တို့နှင့် ဧွေထိရဘိသကဲ့သို့ နှစ်သက်
သာယာမှု မရှိချေ။

ဤသဘောသည် အားရှိ အားမဲ့ဖြစ်၍ ဗလက္ခာရ အပြု
ခံရသော်လည်း ရဟန္တာများမှာ သာယာမှုမရှိပုံကို ဖော်ပြ
သော အချက်ပေတည်း။

ပုဂ္ဂိုလ်အနာဂါ မသာယာ

ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်အခါကပင် မထင်ရှားသော
တောထွက်ရဟန်းကြီးတပါးသည် လူဖြစ်စဉ်အခါက ခင်မင်
ခဲ့ဘူးသော သားမယားအိမ်သို့ သွားသည်ရှိသော် ခင်ပွန်း
ဟောင်းသည် “အရှင်ဘုရား လူ့ဘောင်မှ ခွါရှောင်သော
နေ့မှစ၍ တပည့်တော်မသည်၎င်း သားသမီးငယ်တို့သည်
၎င်း အားကိုးရာမဲ့ ဖြစ်နေခဲ့ရပါသည်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား
ပြန်လည်၍ လူ့ဘောင်တွင်းသို့သာ သက်ဆင်းခဲ့ပါလော့”
ဟု လျှောက်ကြားလေ၏။

ထို့ တောထွက်ရဟန်းကြီးသည်လည်း လျှောက်ပတ်သော တရားအကျင့်ကို ကျင့်သုံးရသဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်အပ်ပြီးသော ကမရာဂရှိသော အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရကား လူဝတ်လဲရန် ငြင်းဆန်ကာသာ နေလေ၏။ ခင်ပွန်းဟောင်းသည် “ဤသို့ ဖျောင်းဖျာပြောဆိုနေရုံမျှဖြင့် ရတော့မည်မဟုတ်” ဟု ကြံဆလျက် ရဟန်းကြီး၏ သင်္ကန်းကို ထ၍ဆွဲငင်ကာ “အရှင်ဘုရား လူဝတ်လဲတော်မူပါလော့” ဟု ဆိုလေ၏။

ရဟန်းကြီးသည် လူဝတ်မလဲလိုရကား နောက်ဆုတ် နောက်ဆုတ်နှင့် ရုံးကန်လေရာ အိုမင်းပြီဖြစ်၍ အားအင်နည်းပါးသောကြောင့် ပက်လက်လဲကျရှာလေ၏။ ထိုအခါ ခင်ပွန်းဟောင်းသည် “ဤအမှုကို ပြုသည်ရှိသော် ပါရာဇိကကျအံ့၊ ပါရာဇိကကျခဲ့သော် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ သာသနာ့ဘောင်၌ မနေနိုင်တော့ပြီ လူဝတ်လဲရအံ့” ဟု ကြံလျက် မေထုနသံဝါသအမှုကို ပြောင်းပြန်ပြုကျင့်လေ၏။

ရဟန်းကြီးသည် ဘုရားရှင်ထံ အမြန်ပြေးသွား၍ အကြောင်းစုံ လျှောက်ကြားလေသော် “ချစ်သားရဟန်း၊ သင်သည် သာယာမှုရှိခဲ့ပါသလော” ဟု မေးတော်မူ၏။ “ဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင်မြတ်ဘုရား၊ တပည့်တော်သည် သာယာမှုမရှိပါဘုရား” ဟု လျှောက်ကြားလေလျှင် “အနာပတ္တိံ ဘိက္ခု အသာဒိယန္တဿ-ချစ်သားရဟန်း

“သောဃာသောသုအား အာပတ်မသင့်” ဟု မိန့်တော်
မူ၏။

ဤသာဓကကို ထောက်ဆ၍ ရဟန္တာမဖြစ်သေးသော
အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်လျှင် သောဃာမူ မရှိတော့ပြီဟု
သိရပေမည်။

ရှစ်ပါးလောကဓမ္မ တွေ့ကြုံပြန်သော်

နောက်တနည်းကားဖြင့် “ဗုဒ္ဓဿ လောကဓမ္မာဟိ၊
စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ” ဟု ဟောတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များသည် လောကဓမ္မတရား ရှစ်ပါးတို့နှင့်
တွေ့ကြုံရသော်လည်း တုန်လှုပ်ချောက်ချားခြင်း မရှိကြ
ချေ။ ထို့ကြောင့် ယခုခေတ် ဖြစ်ပေါ်နေသော ရဟန္တာ
အမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပုဂ္ဂလခိဋ္ဌာန်ဖြင့် မကြည့်ပဲ ဓမ္မ
ခိဋ္ဌာန်နည်းဖြင့် စိစစ် အကဲခတ်ဘတ်ကြစေလိုပေသည်။

၁။ လာဘော-လာဘ်အပူဇော် သက္ကာရများသော
အခါ ဘဝင်မြင့်မှု၊ မာနရှိမှု၊ ရသမျှ သော လာဘ်
လာဘ်တို့၌ နှမြောတုန်တိုမှု ရှိမရှိ အကဲခတ်ရမည်။

၂။ အလာဘော-လာဘ်အပူဇော် သက္ကာရ နည်းပါး
ယုတ်လျော့သွားသော အခါ စိတ်မချမ်းသာမှု၊
သောကဖြစ်မှု၊ ဒေါသဖြစ်မှု၊ မျက်စိမျက်နှာပျက်
၍ ညှိုးနွမ်းမှု ရှိမရှိ အကဲခတ်ရမည်။

- ၃။ ယသော-တပည့်ဒါယကာ ဒါယိကာမ အခြံအရံ ပရိသတ်ပေါ်မျှားသောအခါ ဘဝင်မြင့်မှု၊ မာန်မာန တက်ကြွမှုတို့ ရှိမရှိ အကဲခတ်ရမည်။
- ၄။ အယသော-တပည့်ဒါယကာ ဒါယိကာမ အခြံအရံ ပရိသတ်ယုတ်လျော့သောအခါ စိတ်မချမ်းသာမှု၊ သောကဖြစ်မှု၊ မျက်စိမျက်နှာပျက်၍ ညှိုးနွမ်းမှု ရှိမရှိ အကဲခတ်ရမည်။
- ၅။ နိန္ဒိ-သုတပါးတို့က ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင် ပြောဆိုသော အခါ ဒေါသဖြစ်မှု၊ မျက်စိမျက်နှာပျက်မှု ရှိ မရှိ ကို အကဲခတ်ရမည်။
- ၆။ ပသန္တိ-သုတပါးတို့က ချီးမွမ်းပြောဆိုသောအခါ ဘဝင်မြင့်မှု၊ မာန်မာန တက်ကြွမှု ရှိ မရှိကို အကဲခတ်ရမည်။
- ၇။ သုခံ-ချမ်းချမ်း သာသာ နေထိုင် စားသောက် ရသောအခါ ဘဝင်မြင့်မှု၊ မာန်မာန တက်ကြွမှု ရှိ မရှိကို အကဲခတ်ရမည်။
- ၈။ ဒုက္ခံ-ဆင်းဆင်းရဲရဲ နေထိုင် စားသောက်ရသော အခါ ဒေါသဖြစ်မှု၊ မျက်စိ မျက်နှာပျက်၍ ညှိုးနွမ်းမှု ရှိ မရှိ အကဲခတ်ရမည်။

ဤသို့သော လောကဓံရှစ်ပါးတို့နှင့် တွေ့ကြုံခဲ့သော်
 အရပ်ရှစ်မျက်နှာမှ တိုက်ခတ်လာသော မုန်တိုင်းဒဏ်
 ကြောင့် ကျောက်တောင် ကျောက်သားများ တုန်လှုပ်မှု
 မရှိသကဲ့သို့ ရဟန္တာမှန်လျှင် တုန်လှုပ်မှုမရှိတော့ချေ။
 သို့မဟုတ်ပဲ တုန်လှုပ်မှုရှိခဲ့လျှင် ရဟန္တာမဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်
 သိမြင်ကြရာသတည်း။

ဤသည်လျှင် “ရဟန္တာ ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်တို့ကို
 မည်ကဲ့သို့ သိရပါမည်နည်း” ဟူသော အမေးပုစ္ဆာနှင့်
 စပ်လျဉ်း၍ ဖြေဆိုအပ်သော ဝိသဇ္ဇနာ စကားတရပ်
 အပြီးသတ်သတည်း။

ဒီဂမန ကထာ

- ၁။ မော်လိုက်ခရိုင်တွင်၊ မြို့ဖောင်းပြင်၊ နယ်ဝင်
ထက်ချင်းတွင်း။
- ၂။ သရောင်း နာမ၊ ရွာဂါမ၊ ဌာနဇာတိရင်း။
- ၃။ လယ်တီကလာ၊ ဘွဲ့တော်သာ၊ သညာထင်
အလင်း။
- ၄။ ပဝတ္တိမှာ၊ မြို့မုံရွာ၊ မဟာလယ်တီတွင်း။
- ၅။ နေဆဲခိုက်မှာ၊ ဤကျမ်းစာ၊ မှန်စွာ ရေးသည့်
မင်း။
- ၆။ ကဲ့ရဲ့လိုက၊ နိဂ္ဂဟ၊ စိတ်ကမရှိမင်း။
- ၇။ ဓမ္မဓိဌာန်၊ စိတ်အကြံ၊ လမ်းမှန်ဖော်ပြသွင်း။
- ၈။ တထောင့် သုံးရာ၊ သုံးဆယ်သာ၊ သုံးဖြာ
သက္ကရာဇ်တွင်း။
- ၉။ လဆန်း ကဆုန်၊ ကိုးရက်ကြို၊ နေ့တုံ့
ရွှေကျားမင်း။

- ၁၀။ နေ့စက်လှည့်လည်၊ ခြောက်နာရီ၊ ထောက်ပြီ
ညနေခင်း။
- ၁၁။ ဤစာပြီးဆုံး၊ ကမ္ပတ်ဖုံး၊ နိဂုံးအောင်တပ်နင်း။
- ၁၂။ ဤစာပြုစု၊ မြတ်ကောင်းမှု၊ တောင်းဆုပန်
ချေရင်း။
- ၁၃။ နိဗ္ဗာန်ခေမာ၊ အေးရိပ်သာ၊ လျင်စွာထောက်
စေမင်း။
- ၁၄။ နိဗ္ဗာန်ပြည်ခွင်၊ မရောက်ခင်၊ လူ့ခွင် နတ်
ပြည်တွင်း။
- ၁၅။ ကွယ်ပသာသနာ၊ ထိုအခါ၊ နတ်ရွာဖြစ်စေမင်း။
- ၁၆။ ထွန်းလင်း သာသနာ၊ ထိုအခါ၊ လူ့ရွာ ဖြစ်
စေမင်း။
- ၁၇။ ရဟန်းဖြစ်ခါ၊ ကျင့်သိက္ခာ၊ မှန်စွာကျင့်လိုမင်း။
- ၁၈။ အသက်သေလဲ၊ ကျင့်မလွဲ၊ တည်မြဲရစေမင်း။
- ၁၉။ ဦးချိုကျိုးကျ၊ နွားတမျှ၊ မာနခွါလိုမင်း။
- ၂၀။ အစွယ်ကျိုးကျ၊ မြွေတမျှ၊ ဒေါသကွာလိုမင်း။
- ၂၁။ ဤကုသလ၊ မြတ်ဘုည၊ အမျှပေးဝေနှင်း။

၂၂။ နဒီသလ္လော၊ မြစ်အညာ၊ သညာထင်အလင်း။

၂၃။ သရောင်းဂါမ၊ နေရှာကြ၊ မိဘဉာဉ်ဆွမ်း။

၂၄။ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ ကြည်ချမ်းသာ၊ တယာ
ကင်းစေမင်း။

၂၅။ လူနတ် ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကြစေမင်း။

၂၆။ ဘေးရန်အနိဋ္ဌ၊ ဟူသမျှ၊ ဝေးကရှောင်စေမင်း။

၂၇။ ဤစာနေဝန်း၊ ညာတောင်ကျန်း၊ ရောင်ထွန်း
ရစ်စေမင်း။

အရဟန္တဝိသောဓနီ ခေါ် ရဟန္တာစစ်တမ်း
ပြီးပြီ။

အလိမ္မာ ဓာမ္မာရှိသည်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ

သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှ

မြန်မာပြန် အဘိဓမ္မာကျမ်းများကို ဖတ်ပါ

- ၁။ ဓမ္မသင်္ဂဏီ မြန်မာပြန်
- ၂။ ဝိဘင်း မြန်မာပြန်
- ၃။ ဓာတုကထာနှင့် ပုဂ္ဂလပညတ် မြန်မာပြန်
- ၄။ ကထာဝတ္ထု မြန်မာပြန် (ပ-ဒု)
- ၅။ မာတိကာ ဓာတုကထာ အရကောက်
- ၆။ ယမိုက်အရကောက်
- ၇။ ပဋ္ဌာန်းအရကောက် (ပ-ဒု)
- ၈။ ဋီကာကျော် မြန်မာပြန်
- ၉။ အဘိဓမ္မတ္ထသရူပဒီပက (ပ-ဒု-တ)
- ၁၀။ ပရမတ္ထသရူပဘေဒနီ (ပ-ဒု)
- ၁၁။ အဘိဓမ္မတ္ထသရူပဒီပနီ
- ၁၂။ ပရမတ္ထသံခိပ်ဋီကာ (ပ-ဒု)
- ၁၃။ ပရမတ္ထသံခိပ်နှင့်အဖြေ
- ၁၄။ မြို့ပြင်ကြီး သင်္ဂြိုဟ်အဓိပ္ပါယ်ကောက်
- ၁၅။ မစိုးရိမ်မူလတန်း သင်္ဂြိုဟ်
- ၁၆။ သရုပ်ပြသင်္ဂြိုဟ်
- ၁၇။ အဘိဓမ္မာသမိုင်းချုပ်
- ၁၈။ အဘိဓမ္မာနေ အရေးတော်ပုံ
- ၁၉။ ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံ (ပ-ဒု-တ)
- ၂၀။ ပဋ္ဌာန်းလမ်းပြ